

EBA/GL/2018/03

19 юли 2018 г.

Преразгледани насоки относно общите процедури и методологии за процеса на надзорен преглед и оценка (ПНПО) и надзорните стрес тестове, за изменение на EBA/GL/2014/13 от 19 декември 2014 г.

---

1. Задължения за спазване на препоръките и за докладване

Статут на настоящите насоки

1. В настоящия документ се съдържат насоки, издадени съгласно член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010¹. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 компетентните органи и финансовите институции полагат всички усилия за спазване на насоките.
2. В насоките е представено становището на ЕБО за подходящите надзорни практики в Европейската система за финансов надзор или за това как правото на Съюза следва да се прилага в дадена област. Компетентните органи, както са определени в член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, за които се отнасят тези насоки, следва да ги спазват, като ги включат в практиките си по подходящ начин (напр. като изменят своята правна рамка или надзорни процеси), включително когато насоките са насочени основно към институциите.

Изисквания за докладване

3. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, най-късно до ([1.0.2019 г.]) компетентните органи трябва да уведомят ЕБО дали спазват или възнамеряват да спазват настоящите насоки, а в противен случай — да изложат причините за неспазването им. Ако в посочения срок не постъпи уведомление, ЕБО счита, че компетентните органи не спазват препоръките. Уведомленията следва да се изпратят чрез подаване на формуляра, който можете да намерите на уебсайта на ЕБО, на адрес compliance@eba.europa.eu, като се посочи референтен номер „EBA/GL/2018/03“. Уведомленията следва да се подават от лица, оправомощени да докладват за наличието на съответствие от името на своите компетентни органи. Всяка промяна в статута на спазването трябва също да се отчита пред ЕБО.
4. Уведомленията се публикуват на уебсайта на ЕБО съгласно член 16, параграф 3.

---

¹ Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12).

2. Предмет и прилагане

Предмет

5. С настоящите насоки се изменят Насоките относно общите процедури и методологии за процеса на надзорен преглед и оценка от 19 декември 2014 г. (EBA/GL/2014/13, наричани по-долу „Насоките“).
6. Разпоредбите на Насоките, които не се изменят с настоящите насоки, остават в сила и продължават да се прилагат.

Дата на прилагане

7. Настоящите насоки се прилагат от 1 януари 2019 г.

3. Изменения на Насоките относно общите процедури и методологии за процеса на надзорен преглед и оценка (ПНПО)

---

(1). Към заглавието на Насоките се прибавя фразата „и надзорни стрес тестове“.

(2). В края на параграф 1 от Насоките се прибавя следното изречение:

„Освен това настоящите насоки имат за цел да предоставят общи методологии, които да се използват от компетентните органи при извършване на надзорните стрес тестове в контекста на техните ПНПО, както е посочено в член 100, параграф 2 от Директива 2013/36/ЕС“.

(3). Следното изречение се добавя като параграф 2 от Насоките:

„Настоящите насоки не определят методологии за стрес тестовете, извършвани от ЕБО в сътрудничество с други компетентни органи в съответствие с член 22 от Регламент (ЕС) № 1093/2010; въпреки това те описват обхвата на стрес тестовете и помагат за задаване на подходящия контекст за разглеждането на бъдещи стрес тестове на ЕБО като част от набора надзорни стрес тестове“.

(4). Параграф 3 от Насоките се изменя, както следва:

а. Следният текст се прибавя преди първата фраза:

„Освен ако не е посочено друго, термините, използвани и определени в Регламент (ЕС) № 575/2013, Директива 2013/36/ЕС, Директива 2014/59/ЕС или Насоките на ЕБО относно стрес тестовете на институциите, имат същото значение в насоките“.

б. След определението за „изисквания за капиталов буфер“, се прибавя следното определение:

„Консолидираща институция“ означава институция, която е длъжна да спазва пруденциалните изисквания въз основа на консолидираното състояние, в съответствие с част 1, дял 2, глава 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013“.

в. Определението за „риск за информационно-комуникационните технологии (ИКТ)“ се заменя със следното:

„Риск за информационно комуникационните технологии (ИКТ)“ означава риск от загуба поради нарушаване на поверителността, нарушение на интегритета на системи и данни, неприложимост или неналичност на системи и данни, или невъзможност за промяна на ИТ с разумен срок и разходи, когато изискванията на средата или дейността се променят (т.е. бързина на извършване на промяна)“.

- г. След определението за „общата ПНПО оценка“ се добавят следните две определения:
- i. „Насоки по втори стълб (P2G)“ означава нивото и качеството на собствения капитал, с който се очаква да разполага институцията над нейните ОКИ, определени в съответствие с указанияте в настоящите насоки критерии“.
  - ii. „Изисквания по втори стълб (P2R)“ или „изисквания за допълнителен капитал“ означава допълнителните капиталови изисквания, наложени съгласно член 104, параграф 1, буква а) от Директива 2013/36/ЕС“.
- д. След определението за „рисков апетит“, се прибавя следното определение:
- „Рейтинг на риска“ означава цифровото изражение, обобщаващо надзорната оценка на индивидуалния риск за капитала, ликвидността и финансирането, който представлява вероятността даден риск да има значително пруденциално въздействие върху институцията (напр. потенциална загуба), след като се вземат предвид управлението и механизмите за контрол на риска и преди да се вземе предвид способността на институцията да намали риска чрез наличните капиталови и ликвидни ресурси“.
- е. След определението за „нехеджирани кредитополучатели“, се прибавя следното определение:
- „Оценка на жизнеспособността“ означава цифровото изражение, обобщаващо надзорната оценка на елемент от ПНПО и представляващо указание за риска за жизнеспособността на институцията, произтичащ от оценения елемент на ПНПО“.

(5). В параграф 9 от Насоките фразата „които са обобщени на фигура 1“ се изтрива и фигура 1 се премахва.

(6). Параграф 26 от Насоките се заменя със:

„Компетентните органи следва да определят рейтинг на риска и оценка на жизнеспособността, за да обобщат резултатите от оценката на различните рискови категории и елементи в рамката на ПНПО. Следният параграф описва общия подход при оценката, който е представен по-подробно в дяловете, отнасящи се до съответните елементи“.

(7). Следните параграфи се прибавят след параграф 26 от Насоките:

„26а. Компетентните органи следва да определят рейтинги за индивидуалните рискове за капитала в съответствие с критериите, указани в дял 6, и рейтинги за рисковете за ликвидността и финансирането в съответствие с критериите, указани в дял 8. Тези рейтинги представляват вероятността даден риск да има значително пруденциално въздействие върху институцията (напр. потенциална загуба), преди да се вземе предвид способността на институцията да смекчи риска чрез наличните капиталови и ликвидни ресурси.“

26б. Компетентните органи следва да определят по отделно рейтинги, за да се обобщат нивото на риска за жизнеспособността на институцията на основата на резултатите от оценката на четирите елемента на ПНПО:

- i. бизнес модел и стратегия, в съответствие с критериите, определени в дял 4;
- ii. вътрешно управление и механизми за контрол в рамките на институцията, в съответствие с критериите, определени в дял 5;
- iii. адекватност на капитала, в съответствие с критериите, определени в дял 7; и
- iv. адекватност на ликвидността, в съответствие с критериите, определени в дял 9.

26в. За адекватността на капитала и адекватността на ликвидността тези оценки представляват надзорното становище за способността на капиталовите и ликвидните ресурси на институцията да смекчат/покрият индивидуалните рискове за капитала, ликвидността и финансирането, както е посочено в дялове 6 и 8, и/или други елементи, за които са били определени допълнителни средства, както е посочено в дял 7.

26г. Компетентните органи следва също да определят общата оценка на ПНПО в съответствие с указанията в дял 10 критерии. Тази оценка следва да бъде определена на базата на надзорна преценка и представлява надзорното становище за цялостната жизнеспособност на институцията на базата на съвкупното становище за заплахите за жизнеспособността от четирите елемента на ПНПО (бизнес модел и стратегия, вътрешно управление и механизми за контрол в рамките на институцията, адекватност на капитала и адекватност на ликвидността), като се вземат предвид резултатите от оценката на отделните рискове за капитала, ликвидността и финансирането“.

(8). Първото изречение от параграф 28 от Насоките се заменя със:

„При оценяването на отделните елементи на ПНПО компетентните органи следва да използват скалата – 1 (нисък риск), 2 (средно нисък риск), 3 (средно висок риск) и 4 (висок риск), която отразява надзорното становище въз основа на съответните таблици на рейтингите, съдържащи се във всеки дял, който се отнася до съответните елементи“.

(9). Параграф 29 от Насоките се заменя със:

„При прилагане на насоките компетентните органи могат да въведат обобщаващи методологии за обобщаване на отделните рискове за капитала и ликвидността и рейтингите за финансирането. Компетентните органи могат също да въведат и по-детайлно определяне на рейтинга за вътрешни цели, например планиране на ресурсите, при условие че се спазва общата рамка за определяне на рейтинга, предвидена в тези насоки“.

(10). След параграф 29 от Насоките, се добавя следната подточка:

„2.2.1 Рейтинги на риска“.

(11). Параграф 30 от Насоките се заменя със:

Компетентните органи следва да гарантират, че чрез определянето на рейтингите на отделните рискове за капитала, ликвидността и финансирането те показват евентуалното пруденциално въздействие на риска върху институцията (напр. потенциална загуба), след като вземат предвид качеството на механизмите за контрол на риска с цел смекчаване на това въздействие (т.е. остатъчен риск), но преди да вземат предвид капиталовите или ликвидните ресурси“.

(12). Следните параграфи се прибавят преди параграф 30 от Насоките:

„36. Компетентните органи следва да определят рейтинга на риска главно чрез оценка на присъщия риск, но следва също да отразят съображенията относно управлението и механизмите за контрол на риска. По-специално адекватността на управлението и механизмите за контрол може да увеличи или, в някои случаи, да намали риска от значително пруденциално въздействие (т.е. съображенията, свързани с присъщия риск могат да подценят или надценят нивото на риска в зависимост от адекватността на управлението и механизмите за контрол). Оценката на присъщия риск и адекватността на управлението и механизмите за контрол следва да бъде извършена на база на съображенията, посочени в таблици от 4 до 7 и 9 и 10“.

„37. При прилагането на настоящите насоки компетентните органи могат да използват различни методи, за да определят отделните рейтинги на риска. Нивата на присъщия риск и качеството на управлението и механизмите за контрол на риска могат да бъдат оценени поотделно (при което се получава междинен и окончателен рейтинг) или на съвкупна база“.

(13). Преди параграф 31 от Насоките се прибавя следната подточка:

„2.2.2. Рейтинги на жизнеспособността“.

(14). Параграф 31 от Насоките се заменя със следното:

„Компетентните органи следва да се уверят, че оценяването на бизнес модела, вътрешното управление и механизмите за контрол в рамките на институцията, адекватността на капитала и на ликвидността постига следните цели:

- i. предоставя указание за рисковете за жизнеспособността на институцията, които произтичат от оценяваните ПНПО елементи според техните отделни оценки, както е определено в дялове 4, 5, 7 и 9;
- ii. показва вероятността от необходимост за предприемане на дадена надзорна мярка за справяне с опасенията в съответствие с критериите, указани в дял 10²;
- iii. действа като активатор за вземане на решение дали да бъдат предприети мерки за ранна намеса³ в съответствие с Насоките на ЕБО относно активаторите за използване на мерки за ранна намеса; и

---

² Независимо от рейтинга на адекватността на капитала, следва да се наложат допълнителни капиталови изисквания, както е указано в дял 7 и дял 10.3.

³ Насоки на ЕБО относно активаторите за използване на мерки за ранна намеса ([EBA/GL/2015/03](https://www.eba.europa.eu/media/1000000/2015/03/130815en01.pdf)).

iv. помага за приоритизирането и планирането на надзорни ресурси и задаването на приоритети в плана за извършване на надзорни проверки (ПИНП)“.

(15). След параграф 31 от Насоките се прибавя следната подточка:

„2.2.3 Общи ПНПО рейтинги“.

(16). Параграф 32 от Насоките се заменя със следното:

„Компетентните органи следва да гарантира, че общият рейтинг на ПНПО, определен въз основа на съвкупното становище за заплахите от четирите ПНПО елемента, постига следните цели:

- i. показва общата жизнеспособност на институцията;
- ii. и дали институцията „е проблемна или има вероятност да стане проблемна“ по смисъла на член 32 от Директива 2014/59/ЕС;
- iii. показва вероятността от необходимост за предприемане на мерки за ранна намеса за справяне с опасенията в съответствие с критериите, указани в дял 10;
- iv. действа като активатор за вземане на решение дали да бъдат предприети мерки за ранна намеса в съответствие с Насоките на ЕБО относно активаторите за използване на мерки за ранна намеса; и
- v. помага за приоритизирането и планирането на надзорни ресурси и задаването на приоритети в ПИНП“.

(17). В параграф 33 от Насоките думата „общата“ се изписва с главна буква.

(18). В параграф 37 от Насоките „висшето ръководство“ се определя, като „както е определено в параграф 3, девета алинея от Директива 2013/36/ЕС.

(19). В параграф 80 от Насоките, думата на „жизнеспособността“ се прибавя след думата „рейтинг“.

(20). Таблица 2 от Насоките се изменя, както следва:

- a. На първия ред думите „не представляват забележим“ се заменят с „представляват ниско ниво на“.
- б. На втория ред думата „ниско“ се заменя със „средно ниско“.
- в. На третия ред думата „високо“ се заменя със „средно високо“.

(21). Дял 5 от Насоките се заменя със следното:

Дял 5. Оценка на вътрешното управление и механизмите за контрол в рамките на институцията

5.1 Общи положения

88. Компетентните органи следва да оценят дали системите за вътрешно управление са подходящи за и съизмерими спрямо рисковия профил, бизнес модела, естеството, размерите и сложността на институцията. Те следва да идентифицират степента, в която институцията се придържа към приложимите изискванията на ЕС за системи за добро вътрешно управление. Компетентните органи следва да преценят в частност дали системите за вътрешно управление осигуряват добро управление на рисковете и включват подходящи механизми за вътрешен контрол. Компетентните органи следва да установят дали има сериозни рискове, предизвикани от лоши системи за вътрешно управление, и потенциалното им въздействие върху устойчивостта на институцията.
89. За ПНПО оценката на вътрешното управление и механизмите за контрол в рамките на институцията следва да включва оценка на следните области:
- а. обща рамка за вътрешно управление;
  - б. състав, организация и функциониране на ръководния орган и неговите комитети, ако са установени такива;
  - в. корпоративна култура и култура по отношение на риска;
  - г. политики и практики за възнаграждението;
  - д. рамка за вътрешен контрол, която следва да включва ясна организационна структура и добре функциониращо независимо вътрешно управление на риска и функции за спазване на изискванията и за вътрешен одит;
  - е. рамка за управление на риска, включително ВААК, ВААЛ и процеси за одобрение на нови продукти;
  - ж. административни и счетоводни процедури;
  - з. договорености за възлагане на външни подизпълнители;
  - и. информационни системи и непрекъснатост на дейността; и

й. последователност и надеждност на плановете за възстановяване.

90. Оценката на вътрешното управление следва да обоснове оценката на управлението и механизмите за контрол на риска, както е предвидени в дялове 6 и 8, както и оценката на ВААК и ВААЛ в ПНПО оценката на капитала (дял 7) и ПНПО оценката на ликвидността (дял 9). По подобен начин анализът по рискове на ВААК изчисленията/капиталовите оценки, разгледани в дял 7, както и всички установени тук недостатъци, следва да обоснове оценката на общата рамка на ВААК, оценявана съгласно този дял.

5.2 Обща рамка за вътрешно управление

91. В съответствие с Насоките на ЕБО относно вътрешното управление, Съвместните насоки на Европейския орган за ценни книжа и пазари и ЕБО относно оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции и Насоките на ЕБО относно изискванията за оповестяване на информация⁴, оценката на рамката за вътрешно управление от компетентните органи следва да включва оценка дали институцията показва най-малко:

- а. отговорностите на ръководния орган са ясно определени, като се прави разлика между отговорностите на ръководната (изпълнителна) функция и надзорната (не изпълнителна) функция, и че са били въведени подходящи системи за управление;
- б. установена е стабилна и прозрачна организационна структура с ясно определени отговорности, включваща тези на ръководния орган и неговите комитети;
- в. ръководният орган е създал и гарантира прилагането на бизнес и рискова стратегия, която включва установяване на склонността на институцията за поемане на рискове на отделна и консолидирана основа с подходящо ниво на участие на ръководния орган в неговата надзорната функция;
- г. политиките за управление на риска и тяхното прилагане, включително комуникациите и обучението, са подходящи;
- д. прилага се процес за подбор и извършване на оценка на пригодността за лица, заемащи ключови позиции;
- е. установено е адекватно и ефективно вътрешно управление и рамка за вътрешен контрол, която включва ясна организационна структура и добре

---

⁴ Насоки на ЕБО относно вътрешното управление ([EBA/GL/2017/11](#)), Съвместни насоки на ESMA и ЕБО относно оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции ([EBA/GL/2017/12](#)) и Насоки на ЕБО относно изискванията за оповестяване на информация съгласно осма част от Регламент (ЕС) № 575/2013 ([EBA/GL/2016/11](#)).

функциониращо независимо вътрешно управление на риска, функции за проверка на спазването на изискванията и за одит, които имат необходимите правомощия, статут и ресурси, за да изпълняват своите функции;

- ж. въведени са политика за възнагражденията и практики за възнагражденията, които да са в съответствие с принципите за възнагражденията, предвидени в членове 92—95 от Директива 2013/36/ЕС⁵ и Насоките на ЕБО за разумни политики за определяне на възнагражденията съгласно член 74, параграф 3 и член 75, параграф 2 от Директива 2013/36/ЕС⁶;
- з. въведени са системи, целящи да гарантират целостта на системите за счетоводна и финансова отчетност, включително финансовия и оперативен контрол и спазването на правните изисквания и съответните стандарти;
- и. възприета е политика и стратегия на възлагане на външен изпълнител, която взема под внимание въздействието на възлагането на външен изпълнител върху дейността на институцията и риска, пред който е изправена⁷;
- й. рамката за вътрешно управление е установена, наблюдавана и оценявана от ръководния орган; и
- к. рамката за вътрешно управление е прозрачна за заинтересованите страни, включително акционерите.

5.3 Организация и функциониране на ръководния орган

92. В съответствие с член 74 и член 91, параграф 12 от Директива 2013/36/ЕС, Насоките на ЕБО относно вътрешното управление и Насоките на ESMA и ЕБО относно оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции, компетентните органи следва да преценят дали:

- а. са били въведени системи, целящи да гарантират, че отделната и колективната пригодност на ръководния орган и отделната пригодност на лицата, заемащи ключови позиции, се прилагат и изпълняват ефективно при назначаването, когато се извършват значителни промени (напр. такива, имащи въздействие върху условията, които се оценяват в контекста на началната пригодност и цялостната оценка), както и периодично, включително известяване на съответните компетентни органи⁸;

---

⁵ Насоки на ЕБО за разумни политики за определяне на възнагражденията ([EBA/GL/2015/22](#)).

⁷ [Насоки на КЕБНО относно възлагането на външен изпълнител](#), публикувани на 14.12.2006 г.; насоките на КЕБНО предстои да бъдат обновени и заменени от Насоките на ЕБО относно възлагането на външен изпълнител.

⁸ Вж. също Съвместни насоки на ESMA и ЕБО относно оценката на пригодността на членовете на управителния орган и лицата, заемащи ключови позиции ([ESMA/2016/1529](#)).

- б. съставът и планирането на наследяването на ръководния орган са подходящи и броят на членовете му е целесъобразен;
- в. при назначаването на членове на ръководния орган е взето предвид многообразието;
- г. съществува ефективно взаимодействие между ръководните и надзорните функции на ръководния орган;
- д. ръководният орган в неговата ръководна функция управлява по подходящ начин бизнеса, а в своята надзорна функция - наблюдава и следи ръководните процеси на вземане на решения и действия;
- е. членовете притежават независимо мнение;
- ж. членовете на ръководния орган посвещават достатъчно време за изпълнение на своите функции;
- з. ограничението за броя на директорските длъжности за значимите по своя размер институции, както е определено в член 91, параграф 3 от Директива 2013/36/ЕС се спазва;
- и. съществуват подходящи практики и процедури за вътрешно управление за ръководния орган и неговите комитети, когато такива са установени; и
- й. ръководният орган, в своите ръководна и надзорна функция, и комитетът по управление на риска, където такъв е установен, имат подходящ достъп до информацията относно рисковата ситуация на институцията.

5.4 Корпоративна култура и култура по отношение на риска

- 93. Компетентните органи следва да преценят дали институцията има подходяща и прозрачна корпоративна структура, която е целесъобразна, както и надеждна корпоративна култура и култура по отношение на риска, които са изчерпателни и съвместими с мащаба, сложността и естеството на рисковете, присъщи в рамките на бизнес модела, и дейността на институцията, и са съобразени със склонността на институцията за поемане на риск.
- 94. В съответствие с Насоките на ЕБО относно вътрешното управление компетентните органи следва да преценят дали:
  - а. ръководният орган познава изцяло и разбира правната, организационната и оперативната структура на институцията („опознай своята структура“), и гарантира, че тя е в съответствие с одобрените ѝ стратегии за дейността и риска, както и склонността ѝ за поемане на риск;

- б. институциите не са установили непрозрачни или ненужно сложни структури, които нямат ясна икономическа обосновка или правно предназначение, и при установяването на структури ръководният орган разбира тях, тяхното предназначение и конкретните рискове, свързани с тях, и гарантира, че функциите за вътрешен контрол участват по подходящ начин;
- в. институциите са разработили интегрирана и приложима в цялата институция култура по отношение на риск въз основа на пълно разбиране и цялостна представа за рисковете, пред които са изправени, като се взима предвид склонността на институцията за поемана риск;
- г. етичната корпоративна култура и културата по отношение на риска на институцията създават среда на ефективни предизвикателства, в която процесите на вземане на решения произвеждат набор от възможности (напр. чрез включване на независими членове в комитетите на ръководния орган);
- д. институциите са въвели процеси и процедури за информиране;
- е. институциите управляват по подходящ начин конфликтите на интереси на ниво институция и са установили политика относно конфликтите на интереси за персонала, за да се управляват конфликтите между личните интереси на служителите и интереса на институцията; и
- ж. съществува ясна, стабилна и ефективна комуникация на стратегии, корпоративни ценности, кодекс за поведение, политики по отношение на риска и други до всички съответни служители, а културата на риска се прилага на всички нива на институцията.

5.5 Политики и практики за възнаграждението

95. Компетентните органи следва да преценят дали институцията има политика и практики, както е посочено в членове 92—95 от Директива 2013/36/ЕС за служителите, чиито професионални дейности имат значително въздействие върху рисковия профил на институцията, и подходящи политики за възнаграждението за всички членове на персонала. В съответствие с Насоките на ЕБО относно вътрешното управление и Насоките на ЕБО за разумни политики за определяне на възнагражденията⁹ компетентните органи следва да преценят дали:
- а. политиката за възнагражденията съответства на бизнес и рисковите стратегии, корпоративната култура и ценности, дългосрочните интереси на институцията и предприетите мерки за избягване на конфликт на интереси, не

---

⁹ Насоки на ЕБО за разумни политики за определяне на възнагражденията и оповестявания ([EBA/GL/2015/22](#)).

насърчава прекомерното поемане на риск и се поддържа, одобрява и наблюдава от ръководния орган;

- б. персоналот, чиито професионални дейности имат съществено влияние върху рисковия профил на институцията (категоризиран персонал), е надлежно установен и Регламент (ЕС) № 604/2014 се прилага правилно, по-специално по отношение на:
  - i. прилагането на количествените и качествените критерии за определяне на персонала; и
  - ii. разпоредбите за изключване на персонал, установен само по силата на количествени критерии, посочени в член 4 от Регламент (ЕС) № 604/2014;
- в. комбинацията от променливо и фиксирано възнаграждение е подходяща и разпоредбите за ограничаване на променливия елемент на възнаграждението до 100% от постоянния елемент на възнаграждението (200 % с одобрение на акционерите) са спазени и променливото възнаграждение не се изплаща чрез средства или методи, които улесняват несъответствие с Директива 2013/36/ЕС или Регламент (ЕС) № 575/2013; и
- г. променливото възнаграждение на категоризирания персонал се основава на постигнатите резултати, изискванията за разсрочване, задържане, изплащане в инструменти и прилагането на клаузи за удържане и възстановяване се спазват и институцията не използва средства или практики за заобикаляне на изискванията за възнаграждението.

5.6 Рамка за вътрешен контрол

- 96. Компетентните органи следва да преценят дали институцията има подходяща рамка за вътрешен контрол. Тази оценка следва да включва най-малко дали:
  - а. дали институцията има въведени адекватни писмени политики за вътрешен контрол и е приложила рамка за вътрешен контрол в бизнес звената и на независимите контролни функции;
  - б. има ясен процес на вземане на решения с ясно разпределение на отговорностите за прилагането на рамката за вътрешен контрол и нейните компоненти;
  - в. има адекватно разграничение на отговорностите по отношение на несъвместимите дейности;

- г. всички независими контролни функции са ефективни и разполагат с достатъчно ресурси, авторитет и статут, за да изпълняват своята мисия, както и директен достъп до ръководния орган, включително неговата надзорна функция;
- д. рамката за вътрешен контрол се прилага във всички области на институцията, като отделите за бизнес и поддръжка отговарят на първо място за създаването и поддържането на подходящи механизми за вътрешен контрол и процедури за управление на риска;
- е. има обмен на необходимата информация по начин, който гарантира, че ръководният орган, бизнес линиите и вътрешните единици, включително всяко звено за вътрешен контрол, са в състояние да изпълняват своите задължения;
- ж. институцията има политика за одобрение на нови продукти (ПОНП) и процес, включително процес за материалните промени, с ясно указана роля за независимите функции за управление на риска и спазване на изискванията, одобрени от ръководния орган;
- з. институцията има капацитет да изготвя доклади за риска, да ги използва за целите на управлението и тези доклади са:
  - i. точни, изчерпателни, ясни и полезни; и
  - ii. се изготвят и съобщават на съответните страни с необходимата честота; и
- и. препоръките от одита са предмет на официална процедура за последващи действия от страна на съответните нива на управление, за да се гарантира и докладва за тяхното ефективно и своевременно изпълнение.

2.6.1 Функция за вътрешен одит

97. В съответствие с Насоките на ЕБО относно вътрешното управление компетентните органи следва да оценят дали институцията е установила ефективна функция за независим вътрешен одит, която:
- а. е създадена в съответствие с националните и международните професионални стандарти;
  - б. има цел, правомощия и отговорност, определени в устав, който признава професионалните стандарти и който е одобрен от ръководния орган;
  - в. разполага с подходящи ресурси и статус за изпълнение на своите задачи;

- г. има организационна независимост и обективност на вътрешните одитори, включително чрез подходящо разделение на отговорностите, наличие на независим ръководител с достатъчно висок статус и пряк достъп и линии за отчитане пред ръководния орган;
- д. оценява целесъобразността на рамката за управление на институцията, включително дали съществуващите политики и процедури продължават да са адекватни и съответстват на правните и нормативните изисквания, на решенията на ръководния орган и на склонността за поемане на риск и рисковата стратегия на институцията;
- е. оценява дали процедурите се прилагат правилно и ефективно (напр. съответствие с изискванията за поведение при извършване на трансакции, съответствие на нивото на действително поетия риск със склонността за поемане на риск и ограниченията и т.н.);
- ж. оценява целесъобразността, качеството и ефективността на извършените проверки и изготвените отчети от бизнес звената и функциите за вътрешно управление на риска и за спазване на изискванията;
- з. обхваща адекватно всички области в даден план за одит на база риск, включително ВААК, ВААЛ и ПОНП; и
- и. определя дали институцията спазва вътрешните политики и съответното законодателство на прилагане на европейско и национално ниво, и реагира на всякакви отклонения от тях.

5.7 Рамка за управление на риска

98. Компетентните органи следва да преценят дали институцията е установила подходяща рамка за управление на риска и процеси за управление на риска. Компетентните органи следва да прегледат най-малко:
- а. дали рисковата стратегия, склонността за поемане на риск и рамката за управление на риска са подходящи и са приложени на индивидуална и на консолидирана база;
  - б. рамките на ВААК и ВААЛ;
  - в. способностите за провеждане на стрес тестове и резултатите;
  - г. дали институцията е установила независима функция за управление на риска, обхващаща цялата институция и активно участваща в изготвянето на рисковата стратегия на институцията и на всички важни решения за

управлението на риска и осигуряваща на ръководния орган и на бизнес звената цялата съответна информация, свързана с риска;

- д. дали институцията има ръководител на функцията за управление на риска, който да разполага с достатъчен опит, независимост и старшинство, и, където е необходимо, директен достъп до ръководния орган в неговата надзорна функция;
- е. дали независимата функция за управление на риска гарантира, че процесите на измерване, оценяване и наблюдение на риска на институцията са подходящи; и
- ж. дали институцията е въвела политики и процедури за установяване, измерване, наблюдение, намаляване и отчитане на риска и свързаните рискови концентрации и дали те съответстват на рисковите лимити и склонността за поемане на риск на институцията или дали са одобрени от ръководния орган.

2.7.1   Рамка и стратегия на склонността за поемане на риск

- 99. При оценяването на рамката за управление на риска компетентните органи следва да отчетат степента, в която тя е приложена и как влияе върху общата стратегия на институцията. По-специално компетентните органи следва да преценят дали има подходящи и надеждни връзки между бизнес стратегията, рисковата стратегия, рамките на склонността за поемане на риск, рамката за управление на риска и рамките за управление на капитала и ликвидността.
- 100. При прегледа на рисковата стратегия, рамката на склонността за поемане на риск и рамката за управление на риска компетентните органи следва да преценят дали:
  - а. отговорността на ръководния орган по отношение на рисковата стратегия, рамката на склонността за поемане на риск и рамката за управление на риска се прилагат на практика, като предоставят подходящи насоки и надзор;
  - б. рисковата стратегия и склонността за поемане на риск взема предвид всички съществени рискове, на които е изложена институцията, и съдържа рискови лимити, толеранси и прагове;
  - в. рисковата стратегия и склонността за поемане на риск са съвместими и се прилагат;
  - г. дали рамката на склонността за поемане на риск е ориентирана към бъдещ период, в съответствие е с хоризонта на стратегическо планиране, определен в бизнес стратегията, и подлежи на редовен преглед;

- д. рисковата стратегия и склонността за поемане на риск вземат правилно предвид толеранса към риск и финансовите средства на институцията (напр. склонността за поемане на риск следва да бъде съвместима с изискванията за надзор на капитала и за ликвидно покритие и с други надзорни мерки и изисквания); и
- е. рисковата стратегия и склонността за поемане на риск са документирани в писмен вид и има доказателства, че са съобщени на служителите на институцията.

2.7.2 Рамки на ВААК и ВААЛ

- 101. Компетентните органи следва периодично да преглеждат ВААК и ВААЛ на институциите на базата на събраната от институциите информация в съответствие с Насоките на ЕБО относно информацията, свързана с ВААК и ВААЛ, събирана за целите на ПНПО¹⁰ и да определят тяхната (1) надеждност, (2) ефективност и (3) изчерпателност съгласно критериите, посочени в този раздел. Компетентните органи следва също да оценят как ВААК и ВААЛ са интегрирани в общите практики на управление на риска и стратегическо управление, включително планирането на капитала и ликвидността.
- 102. Тези оценки следва да допринесат за изчисляването на допълнителните капиталови изисквания и за оценката на адекватността на капитала, описана в дял 7, както и за оценката на адекватността на ликвидността, описана в дял 9.

Надеждност на ВААК и ВААЛ

- 103. За да преценят надеждността на ВААК и ВААЛ, компетентните органи следва да преценят дали политиките, процесите, входните данни и моделите, съставляващи ВААК и ВААЛ, са пропорционални на естеството, мащаба и сложността на дейностите на институцията. За целта компетентните органи следва да оценят целесъобразността на ВААК и ВААЛ за извършване на оценка и поддържане на подходящо ниво на вътрешен капитал и ликвидност с цел покриване на рисковете, на които институцията е или може да бъде изложена, и за вземане на бизнес решения (напр. във връзка с разпределението на капитал съгласно бизнес плана), включително при условия на стрес в съответствие с Насоките на ЕБО относно стрес тестовете на институциите¹¹.
- 104. Когато се оценява доколко разумни са ВААК и ВААЛ, компетентните органи следва да преценят, където е подходящо:

---

¹⁰ Насоки на ЕБО относно информацията, свързана с вътрешния анализ на адекватността на капитала и вътрешния анализ на адекватността на ликвидността, събирана за целите на процеса на надзорен преглед и оценка ([EBA/GL/2016/10](#)).

¹¹ [Насоки на ЕБО относно стрес тестовете на институциите](#).

- а. дали методиките и допусканията, прилагани от институциите, са подходящи и последователни за различните рискове, дали се основават на убедителни емпирични входни данни, дали използват ясно калибрирани параметри и се прилагат еднакво за измерване на риска и управление на капитала и ликвидността;
- б. дали нивото на доверителност е съвместимо със склонността за поемане на риск и дали допусканията за вътрешна диверсификация отразяват бизнес модела и стратегиите за риск;
- в. дали дефиницията и съставът на наличните ресурси за вътрешен капитал или на ликвидност, предвидени от институцията за ВААК и ВААЛ, са в съответствие с рисковете, измерени от институцията, и дали са приемливи за изчисляването на собствения капитал и ликвидните буфери; и
- г. дали разпределението/определянето на наличните ресурси за вътрешен капитал и за ликвидност сред отделните бизнес направления или юридически лица надлежно отразява риска, на който всеки от тях е или може да бъде изложен, и надлежно взема под внимание всички правни или оперативни ограничения върху прехвърлимостта на тези ресурси.

Ефективност на ВААК и ВААЛ

- 105. Когато оценяват доколко ефективни са ВААК и ВААЛ, компетентните органи следва да проверят тяхната употреба в процесите на вземане на решения и управление на всички нива в институцията (напр. определяне на лимити, измерване на резултати и др.). Компетентните органи следва да оценят как институцията използва ВААК и ВААЛ в своето управление на риска, капитала и ликвидността (тест за използване). Оценката следва да включва взаимовръзките и взаимосвързаното функциониране на ВААК и ВААЛ с рамката на склонността за поемане на риск, управлението на риска и управлението на ликвидността и капитала, включително стратегии за бъдещо финансиране, и дали те са подходящи за бизнес модела и сложността на институцията.
- 106. За целта компетентните органи следва да оценят дали институцията има политики, процедури и инструменти, които да улеснят:
  - а. ясното установяване на функциите и/или управленските комитети, отговорни за различните елементи на ВААК и ВААЛ (напр. моделиране и количествено определяне, вътрешен одит и проверка, наблюдение и отчетност, ескалация на проблеми и др.);
  - б. планирането на капитала и ликвидността: изчисляване на капиталовите и ликвидните ресурси за бъдещ период (включително при предполагаеми стресови сценарии) във връзка с цялостна стратегия или значими сделки;

- в. разпределението и наблюдението на капиталовите и ликвидните ресурси сред бизнес направленията и видовете риск (напр. лимитите на риска, определени за бизнес направленията, субектите или отделните рискове са съвместими с целта да се осигури цялостна адекватност на ресурсите на вътрешния капитал и ликвидността на институцията);
  - г. редовното и своевременно отчитане на адекватността на капитала и ликвидността пред висшето ръководство и ръководния орган (по-специално честотата на отчитане следва да съответства на рисковете и развитието на бизнес обема, съществуващите вътрешни буфери и вътрешния процес за вземане на решение, за да се даде възможност на управлението на институцията да въведе коригиращи действия преди адекватността на капитала или ликвидността да бъдат застрашени); и
  - д. информираността и действията на висшето ръководство или ръководния орган, когато бизнес стратегията и/или значими отделни трансакции може да са в несъответствие с ВААК и наличния вътрешен капитал (напр. одобрението от висшето ръководство на значима трансакция, когато има вероятност трансакцията да окаже съществено въздействие върху наличния вътрешен капитал) или с ВААЛ и наличните вътрешни ликвидни ресурси.
107. Компетентните органи следва оценят дали ръководният орган демонстрира подходяща ангажираност към и познания по ВААК и ВААЛ и резултатите от тях. По-специално те следва да оценят дали ръководният орган одобрява рамките и резултатите от ВААК и ВААЛ и, където е подходящо, резултатите от вътрешното валидиране на ВААК и ВААЛ.
108. Компетентните органи следва да оценят степента, в която ВААК и ВААЛ по своята същност се отнасят до бъдещ период. Компетентните органи следва да направят това, като оценят съответствието на ВААК и ВААЛ с плановете за капитала и ликвидността и стратегическите плановете.

Изчерпателност на ВААК и ВААЛ

109. Компетентните органи следва да оценят доколко ВААК и ВААЛ покриват бизнес направленията, юридическите лица и рисковете, на които институцията е или може да бъде изложена, както и доколко ВААК и ВААЛ спазват законовите изисквания. По-специално те следва да преценят:
- а. дали ВААК и ВААЛ се прилагат хомогенно и пропорционално за всички съответни бизнес направления на институцията и юридическите лица по отношение на установяването и оценката на риска;
  - б. дали ВААК и ВААЛ покриват всички съществени рискове, независимо дали рискът произтича от субекти, които не са предмет на консолидация

(инструменти със специална цел (ИСЦ), предприятия със специално предназначение (ПСП); и

в. когато даден субект има различни системи или процедури за вътрешно управление от другите субекти в групата, независимо дали тези отклонения са оправдани (напр. приемането на усъвършенствани модели от само част от групата може да бъде оправдано с липсата на достатъчно данни за оценка на параметрите за някои бизнес направления или юридически лица, при условие че тези бизнес направления или юридически лица не представляват източник на концентрация на риск за останалата част от портфейла).

2.7.3 Оценка на стрес тестовете на институциите

110. Компетентните органи следва да прегледат и оценят програмите за стрес тестване на институцията и тяхното съответствие със изискванията на Насоките на ЕБО относно стрес тестовете на институциите, по-специално по отношение на оценката на програмите за стрес тестване, системите за управление, инфраструктурата за данни, използването на стрес тестове във ВААК и ВААЛ и управленските дейности, както е посочено в дял 4 от настоящите насоки.
111. Компетентните органи следва също да извършат качествена оценка на програмите за стрес тестване, както и количествена оценка на резултатите от стрес тестовете. Компетентните органи следва да преценят резултатите от качествената и количествената оценка заедно с резултатите от надзорните стрес тестове (вж. дял 12) за целите на оценяването на адекватността на капитала и на ликвидността на институцията и определянето на подходящ надзорен отговор на откритите недостатъци.
112. Освен това надзорните оценки на програмите за стрес тестване на институциите и резултатите от различните стрес тестове, извършени от дадена институцията като част от нейната програма за стрес тестване, могат да обосноват оценката на различни ПНПО елементи, и по-специално:
  - а. Установяването на възможни уязвимости или слабости в управлението на риска и механизмите за контрол за отделните рискови области. Те следва да се използват като допълнителен източник на информация, който да бъде взет предвид от компетентните органи при оценката на отделните рискове за капитала, както е посочено в дял 6 от настоящите насоки, или рискове за ликвидността и финансирането, както е посочено в дял 8 от насоките. Например анализите на чувствителността и на сценариите, извършени от институцията, могат да се използват за оценка на чувствителността и адекватността на използваните модели и за количествено определяне на отделните рискове.

- б. Установяване на възможни недостатъци в цялостните системи за управление или механизмите за контрол в рамките на институцията. Те следва да бъдат взети предвид от компетентните органи като допълнителен източник на информация за целите на ПНПО оценката на вътрешното управление и механизмите за контрол в рамките на институцията. Освен това резултатите от стрес тестовете на институцията могат да се използват при оценката на капиталовото планиране на институцията и по-специално на неговото времево измерение.
- в. Количественото определяне на конкретни количествени изисквания за ликвидно покритие в контекста на оценката на адекватността на ликвидността особено когато компетентният орган не е разработил конкретни надзорни сравнителни показатели за изискванията за ликвидно покритие или не прилага надзорни стрес тестове за ликвидността.

Качествена оценка на програмите за стрес тестване на институциите

- 113. За да се улесни качествената оценка, компетентните органи следва да изискват от институциите да подадат информация относно организацията на своите програми за стрес тестване по отношение на всички посочени по-горе аспекти. Подадената от институциите информация следва да обхваща архитектурата на данните и ИТ инфраструктурата, системите за управление, методиките, сценариите, ключовите предположения, резултатите и планираните управленски действия.
- 114. Компетентните органи следва да вземат предвид всички съответни източници на информация относно програмите и методиките за стрес тестване, включително собствени вътрешни оценки на институциите и проверки или прегледи, извършвани от независими контролни функции, както и информация и изчисления, предоставени от трети страни, когато има такива.
- 115. Компетентните органи следва също да влязат в диалог с ръководния орган и висшето ръководство на институциите относно главните макроикономически и финансови пазарни уязвимости, както и специфичните за институцията заплахи за постоянната дейност на институциите, за да оценят как институциите управляват своите програми за тестване.
- 116. При оценката на програмите за стрес тестване и резултатите от стрес тестовете компетентните органи следва да обърнат особено внимание на целесъобразността на избора от съответни сценарии и основните допускания и методики, както и на използването на резултатите от стрес тестовете при управлението на рисковете и стратегическото управление на институцията. По-специално компетентните органи следва да оценят:

- a. степента, до която стрес тестването е въведено в рамката за управление на риска на институцията;
  - б. участието на висшето ръководство и на ръководния орган в програмите за стрес тестване;
  - в. интегрирането на стрес тестването и неговите резултати в процеса на вземане на решения в рамките на институцията; и
  - г. способността и наличната инфраструктура на институцията, включително по отношение на данните, за прилагане на програмата за стрес тестване в отделни бизнес направления и субекти, както и в цялата група, когато е уместно.
117. При оценката на програмите за стрес тестване резултатите от стрес тестовите и предложените управленски действия компетентните органи следва да вземат предвид както идиосинкратичната гледна точка, така и контекста на цялата система. По-специално управленските действия следва да бъдат главно оценени от вътрешна перспектива по отношение на тяхната достоверността, като се вземат предвид спецификите на отделната институция. Компетентните органи следва също да вземат предвид управленските действия от гледна точка на цялата система, тъй като други институции вероятно ще разглеждат подобни действия, което в контекста на цялата система може да бъде неприложимо.
118. При оценката на управленските действия, които оказват въздействие върху капитала или общата финансова позиция на институцията, компетентните органи следва да вземат предвид времевия график за прилагането на действието. По-специално управленските действия следва да бъдат извършвани и прилагани по време на времевия хоризонт на стрес теста. Компетентните органи могат също да вземат предвид, където е уместно, управленските действия, които ще бъдат извършени по-късно от времевия хоризонт на стрес теста.
119. Компетентните органи следва да вземат предвид ефективността на програмите за стрес тестване на институциите при идентифицирането на съответните уязвимости за бизнеса и да обърнат внимание на това, когато оценяват жизнеспособността на бизнес модела на институциите и устойчивостта на техните стратегии (вж. дял 4).
120. При оценката на програмите за стрес тестване и техните резултати в случая на трансгранични групи компетентните органи следва да вземат предвид възможността за прехвърляне на капитал и ликвидност между юридическите лица или бизнес звена по време на условия на стрес, като обърнат внимание на финансовите затруднения, които могат да бъдат очаквани при условия на стрес.

Количествена оценка на стрес тестовете на институциите, извършена за целите на ВААК и ВААЛ

121. В добавка към извършването на качествена оценка, както е посочено по-горе, компетентните органи следва да преценят и поставят под въпрос избора и използването на сценарии и допускания, тяхната тежест и приложимост към бизнес модела на институцията, както и резултатите от такива стрес тестове, по-специално по отношение на стрес тестовете, извършвани за целите на ВААК и ВААЛ (вж. също раздел 5.7.2).
122. Компетентните органи следва също да се уверят, че при стрес сценарий, използван за целите на ВААК, коефициентът на капитала се влияе отрицателно в резултат например от миграция на кредитния рейтинг, намаление на нетния лихвен марж или търговски загуби. Компетентните органи следва да имат достъп до подробностите за основните допускания и рисковите фактори и следва да ги проверят, също на базата на надзорни стрес тестове, както е посочено в дял 12 от настоящите насоки.
123. В своите прегледи на стрес тестовете за целите на ВААК и ВААЛ компетентните органи следва да извършат комбинирана оценка на въздействието на резултатите от стрес тестовете върху капиталовите и ликвидните нужди, както и върху други приложими нормативни изисквания. За тази цел компетентните органи следва да преценят дали институцията е способна да поддържа приложимото ОПКИ във всеки един момент в случай на неблагоприятен сценарий и дали е установила набор от управленски действия, за да отреагира при евентуално нарушение на ОПКИ.
124. Компетентните органи следва надлежно да проверят сценариите, допусканията и методиките, които институцията използва. При проверка на сценариите, допусканията и резултатите от стрес тестовете на институцията, извършени за целите на ВААК и ВААЛ, компетентните органи следва да използват, когато е уместно, резултатите, сценариите и допусканията от надзорните стрес тестове, включително съответните стрес тестове, проведени на регионално ниво, от различни органи като ЕБО, МВФ и ЕСЦБ/ЕССР, както и качествената оценка, както е описана по-горе, за да определят степента, в която програмата за стрес тестове на институцията и резултатите от нея са надеждни.
125. Ако компетентните органи установят недостатъци в проектирането на сценариите или допусканията, използвани от институциите, те могат да изискат от институциите да проведат повторно своите стрес тестове или конкретни части от програмата за стрес тестване, като използват модифицирани допускания, предоставени от компетентните органи, или конкретно предписани сценарии (напр. опорните сценарии, определени в Насоките на ЕБО относно стрес тестовете на институциите).

126. Компетентните органи следва също да вземат предвид въздействието на стрес тестовете върху коефициента на ливъридж на институцията, както и приемливите задължения, държани за целите на минималните изисквания за приемливи задължения (МИПЗ), както е посочено в Директива 2014/59/ЕС.
127. При оценката на резултатите от стрес тестовете компетентните органи следва също да вземат предвид всички бъдещи нормативни промени, засягащи институциите в обхвата и времевия хоризонт на провеждания стрес тест. Също така компетентните органи следва да вземат предвид всички известни промени на бъдещите капиталови изисквания (напр. оценка при пълно натоварване) при оценяването на резултатите от стрес тестове и жизнено способността на бизнес модела.

2.7.4 Нови продукти и значителни промени

128. Компетентните органи следва да преценят дали институцията разполага с добре документирана политика за одобрение на нови продукти (ПОНП), одобрена от ръководния орган, в която се разглежда развитието на нови пазари, продукти и услуги, значителните промени в съществуващите такива и извънредните трансакции.
129. Компетентните органи следва да преценят дали функцията за вътрешно управление на риска и функцията за спазване на изискванията участват по подходящ начин в одобрението на нови продукти или значителни промени в съществуващите продукти, процеси и системи.

5.8 Информационни системи и непрекъснатост на дейността

130. В съответствие с Насоките на ЕБО относно вътрешното управление компетентните органи следва да оценят дали институцията има ефективни и надеждни информационни и комуникационни системи, както и дали тези системи напълно подпомагат способностите за събиране на данни за риска в нормално време, както и по време на стрес. По-специално компетентните органи следва да оценят дали институцията е способна най-малко да:
  - а. генерира точни и надеждни данни за риск за бизнес звената и за цялата институция;
  - б. събира и обобщава всички съществени данни за риск в рамките на институцията;
  - в. генерира своевременно обобщени и актуални данни за риск; и

- г. генерира обобщени данни за риск, за да отговори на широк набор от искания от ръководния орган или компетентните органи.

131. Компетентните органи следва да оценят дали институцията е установила ефективно управление на непрекъснатостта на дейността с тествани планове за действие при непредвидени обстоятелства и за непрекъснатост на дейността, както и планове за възстановяване при бедствие, за всички свои критични функции и ресурси и дали тези планове могат надеждно да ги възстановят.

5.9 Изготвяне на планове за възстановяване

132. За да оценят вътрешното управление и механизмите за контрол в рамките на институцията, компетентните органи следва да вземат предвид всички констатации и недостатъци, установени в оценката на плановете за възстановяване и системата за осъществяването на планове за възстановяване в съответствие с членове 6 и 8 от Директива 2014/59/ЕС.
133. По същия начин констатациите от оценката на елементи на ПНПО, включително системата за вътрешно управление и механизмите за контрол в рамките на институцията, следва да обосноват оценката на плановете за възстановяване.

5.10 Прилагане на консолидирано ниво и последици за субектите в групата

134. На консолидирано ниво, в допълнение към елементите, обхванати в точките по-горе, компетентните органи следва да оценят дали:
- а. ръководният орган на консолидиращата институция разбира както организацията на групата, така и ролите на различните ѝ субекти, връзките и взаимоотношенията между тях;
  - б. организационната и правна структура на групата, ако е приложимо, е ясна, прозрачна и подходяща за размера и сложността на дейността и операциите;
  - в. институцията е въвела ефективна управленска информационна система за цялата група, приложима към всички бизнес звена и юридически лица, и тази информация е своевременно на разположение на ръководния орган на предприятието майка на институцията;
  - г. ръководният орган на консолидиращата институция е въвел последователни стратегии за цялата група, включително рисковата стратегия за цялата група и рамка за склонността за поемане на риск;

- д. груповото управление на риска покрива всички съществени рискове, независимо дали рискът произтича от субекти, които не са предмет на консолидация (включително ИСЦ, ПСП и дружества за недвижими имоти) и формира цялостно становище за всички рискове;
- е. институцията извършва редовни стрес тестове, които обхващат всички съществени рискове и субекти в съответствие с Насоките на ЕБО относно стрес тестовете на институциите; и
- ж. функцията за вътрешен одит в цялата група е независима, има план за одит на база риск, има подходящи служители и ресурси, има подходящ статус и пряка линия за отчитане пред ръководния орган на консолидиращата институция.
135. Когато извършват оценката на вътрешното управление и механизмите за контрол в рамките на институцията на ниво дъщерно предприятие, в допълнение към елементите, посочени в настоящия дял, компетентните органи следва да оценят дали политиките и процедурите за цялата група се прилагат последователно на ниво дъщерно предприятие и дали предприятията в групата са предприели стъпки, за да гарантират, че техните операции съответстват на всички приложими закони и разпоредби.

5.11 Резюме на констатациите и оценка

136. След като извършат посочената по-горе оценка, компетентните органи следва да формират становище за адекватността на системите за вътрешно управление и механизмите за контрол в рамките на институцията. Това становище следва да бъде отразено в обобщение на констатациите, придружено от рейтинг на жизнено способността въз основа на съображенията, посочени в Таблица 3.

Таблица 3. Надзорни съображения за определяне на рейтинг за вътрешно управление и механизми за вътрешен контрол в рамките на институцията

Рейтинг	Становище на надзора	Съображения
1	Недостатъците в системите за вътрешно управление и механизмите за контрол в рамките на институцията представляват нисък риск за жизнеспособността на институцията.	<ul style="list-style-type: none"> • Институцията има стабилна и прозрачна организационна структура с ясни отговорности и разделяне на функциите на поемане на риск от функциите на управление и контрол на риска. • Има надеждна корпоративна култура, управление на конфликтите на интереси и процеси за информиране.

Рейтинг	Становище на надзора	Съображения
		<ul style="list-style-type: none"> • Съставът и функционирането на ръководния орган са подходящи. • Членовете на ръководния орган посвещават достатъчно време за изпълнение на своите функции и, където е уместно, спазват ограничението за брой на директорските длъжности. • Институцията е приела политика за многообразието, която насърчава разнообразен състав на управителния съвет и съответства на зададените цели. • Политиката за възнаграждението е в съответствие със стратегията за риска и дългосрочните интереси на институцията. • Рамката за управление на риска и процесите за управление на риска, включително ВААК, ВААЛ, ПОНП, рамката за стрес тестване, планирането на капитала и планирането на ликвидността, са подходящи. • Рамката за вътрешен контрол и механизмите за вътрешен контрол са подходящи. • Функциите за вътрешно управление на риска, спазване на изискванията и одит са независими и имат достатъчно ресурси, а функцията за вътрешен контрол работи ефективно в съответствие с установените международни стандарти и изисквания. • Информационните системи и системите за непрекъснатост на дейността са подходящи. • Планът за възстановяване е достоверен и системите за изготвяне

Рейтинг	Становище на надзора	Съображения
		<p>на плановете за възстановяване са подходящи.</p>
2	<p>Недостатъците в системите за вътрешно управление и механизмите за контрол в рамките на институцията представляват средно нисък риск за жизнеспособността на институцията.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Институцията има до голяма степен стабилна и прозрачна организационна структура с ясни отговорности и разделяне на функциите на поемане на риск от функциите на управление и контрол на риска. • Има до голяма степен надеждна корпоративна култура, управление на конфликтите на интереси и процеси за информиране. • Съставът и функционирането на ръководния орган са до голяма степен подходящи. • Членовете на ръководния орган посвещават до голяма степен достатъчно време за изпълнение на своите функции и, където е уместно, спазват ограничението за брой на директорските длъжности. • Институцията е приела политика за многообразието, която насърчава разнообразен състав на управителния съвет и до голяма степен съответства на зададените цели или са въведени подходящи мерки за постигане на целите, определени в политиката. • Политиката за възнаграждението е до голяма степен в съответствие със стратегията за риска и дългосрочните интереси на институцията. • Рамката за вътрешен контрол и механизмите за вътрешен контрол са до голяма степен подходящи. • Функциите за вътрешно управление на риска, спазване на изискванията и одит са независими и до голяма степен работят ефективно.

Рейтинг	Становище на надзора	Съображения
		<ul style="list-style-type: none"> • Информационните системи и системите за непрекъснатост на дейността са до голяма степен подходящи. • Планът за възстановяване е до голяма степен достоверен. Системите за изготвяне на планове за възстановяване са до голяма степен подходящи.
3	<p>Недостатъците в системите за вътрешно управление и механизмите за контрол в рамките на институцията представляват средно висок риск за жизнеспособността на институцията.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Организационната структура на институцията и отговорностите не са напълно прозрачни и дейностите, свързани с поемане на риск, не са напълно отделени от функциите за управление и контрол на риска. • Има съмнения относно целесъобразността на корпоративната култура, управлението на конфликти на интереси и/или процесите за информиране. • Има съмнения относно целесъобразността на състава и функционирането на ръководния орган. • Има съмнения дали членовете на ръководния орган посвещават достатъчно време за изпълнение на своите функции и, където е уместно, те не спазват ограничението за брой на директорските длъжности. • Институцията не е приела политика за многообразието или не е въвела мерки за постигане на подходящо ниво на многообразие. • Съществуват опасения, че политиката за възнагражденията може да е в противоречие със стратегията за риска и дългосрочните интереси на институцията.

Рейтинг	Становище на надзора	Съображения
		<ul style="list-style-type: none"> • Има съмнения относно целесъобразността на рамката за управление на риска и процесите за управление на риска, включително ВААК, ВААЛ, ПОНП, рамката за стрес тестване, планирането на капитала и планирането на ликвидността. • Има съмнения относно целесъобразността на рамката за вътрешен контрол и механизмите за вътрешен контрол. • Съществуват съмнения относно независимостта и ефективната работа на функциите за вътрешно управление на риска, спазване на изискванията и вътрешен одит. • Има съмнения относно целесъобразността на информационните системи и системите за непрекъснатост на дейността. • Планът за възстановяване е оценен като потенциално съдържащ значителни недостатъци и/или свързан със значителни пречки за неговото прилагане, и не е било обърнато достатъчно внимание на надзорните опасения. Има съмнения относно целесъобразността на системите за изготвяне на планове за възстановяване.
4	<p>Недостатъците в системите за вътрешно управление и механизмите за контрол в рамките на институцията представляват висок риск за жизнеспособността на институцията.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Организационната структура на институцията и отговорностите не са прозрачни и дейностите, свързани с поемане на риск, не са отделени от функциите за управление и контрол на риска. • Корпоративната култура, управлението на конфликти на

Рейтинг	Становище на надзора	Съображения
		<p>интереси и/или процесите за информиране са неподходящи.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Съставът и функционирането на ръководния орган са неподходящи. • Членовете на ръководния орган не посвещават достатъчно време за изпълнение на своите функции и, където е уместно, не спазват ограничението за брой на директорските длъжности. • Институцията не е приела политика за многообразието, ръководният орган не е разнообразен и институцията не е въвела мерки за достигане на подходящо ниво на многообразие. • Политиката за възнаграждението е в конфликт със стратегията за риска и дългосрочните интереси на институцията. • Рамката за управление на риска и процесите за управление на риска, включително ВААК, ВААЛ, ПОНП, рамката за стрес тестване, планирането на капитала и/или планирането на ликвидността, са неподходящи. • Функциите за вътрешно управление на риска, спазване на изискванията и/или вътрешен одит не са независими и/или функцията за вътрешен одит не работи в съответствие с установените международни стандарти и изисквания; операциите не са ефективни. • Рамката за вътрешен контрол и механизмите за вътрешен контрол са неподходящи. • Информационните системи и системите за непрекъснатост на дейността са неподходящи.

Рейтинг	Становище на надзора	Съображения
		<ul style="list-style-type: none"> Планът за възстановяване е оценен като съдържащ значителни недостатъци и/или свързан със значителни пречки за неговото прилагане, и не е било обърнато достатъчно внимание на надзорните опасения. Системите за изготвяне на планове за възстановяване са неподходящи.

(22). Параграф 129 се заменя със следното:

„Резултатът от оценката на всеки съществен риск следва да бъде отразен в обобщение на констатациите, което дава обяснение за основните фактори на риска, и в рейтинг на риска, както е посочено в следващите раздели“.

(23). Параграфи 130 и 131 се изтриват.

(24). В параграф 196 думата „рисков“ се прибавя преди думите „рейтинг въз основа“.

(25). Таблица 4 се заменя със следното:

Рейтинг на риска	Становище на надзора	Съображения, свързани с присъщия риск	Съображения за адекватно управление и контрол
1	Наблюдава се нисък риск от съществено пруденциално въздействие върху институцията, като се има предвид нивото на присъщ риск и механизмите за управление и контрол.	<ul style="list-style-type: none"> Естеството и съставът на експозицията към кредитен риск предполагат несъществен/много нисък риск. Експозицията към сложни продукти и сделки е несъществена/много ниска. Нивото на кредитния риск от концентрация е несъществено/много ниско. Нивото на реструктурирани и необслужвани експозиции е несъществено/много ниско. Кредитният риск от обслужвани експозиции е несъществен/много нисък. Нивото на покритието с провизии и корекции на кредитната оценка е много високо. 	<ul style="list-style-type: none"> Има съответствие между политиката и стратегията на институцията за кредитния риск и общата ѝ стратегия и склонност за поемане на риск. Организационната рамка за кредитен риск е надеждна, с ясни отговорности и ясно разделение на задачите между поемащите риск и функциите за управление и контрол. Системите за измерване, наблюдение и отчитане на кредитния риск са подходящи. Вътрешните лимити и рамката за контрол за

Рейтинг на риска	Становище на надзора	Съображения, свързани с присъщия риск	Съображения за адекватно управление и контрол
		<ul style="list-style-type: none"> Нивото на покритието и качеството на гаранциите и обезпеченията е много високо. 	<p>кредитния риск са разумни.</p> <ul style="list-style-type: none"> Лимитите, които
2	<p>Наблюдава се средно нисък риск от съществено пруденциално въздействие върху институцията, като се има предвид нивото на присъщ риск и управлението и механизмите за контрол.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Естеството и съставът на експозицията към кредитен риск предполагат от нисък до среден риск. Експозицията към сложни продукти и сделки е от ниска до средна. Нивото на кредитния риск от концентрация е от ниско до средно. Нивото на реструктурирани и необслужвани експозиции е от ниско до средно. Кредитният риск от обслужвани експозиции е от нисък до среден. Нивото на покритието с провизии и корекции на кредитната оценка е високо. Нивото на покритието и качеството на гаранциите и обезпеченията е високо. 	<p>позволяват редуциране или ограничаване на кредитния риск, са в съответствие със стратегията за управление на кредитния риск и склонността за поемане на риск на институцията.</p>
3	<p>Наблюдава се средно висок риск от съществено пруденциално въздействие върху институцията, като се има предвид нивото на присъщ риск и управлението и механизмите за контрол.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Естеството и съставът на експозицията към кредитен риск предполагат от среден до висок риск. Експозицията към сложни продукти и сделки е от средна до висока. Нивото на кредитния риск от концентрация е от средно до високо. Нивото на реструктурирани и необслужвани експозиции е от средно до високо. Кредитният риск от обслужвани експозиции е от среден до високо и подлежи на по-нататъшно влошаване в условия на стрес. Нивото на покритието с провизии и корекции на кредитната оценка е средно. 	

Рейтинг на риска	Становище на надзора	Съображения, свързани с присъщия риск	Съображения за адекватно управление и контрол
		<ul style="list-style-type: none"> Нивото на покритието и качеството на гаранциите и обезпеченията е средно. 	
4	Наблюдава се висок риск от съществено пруденциално въздействие върху институцията, като се има предвид нивото на присъщ риск и управлението и механизмите за контрол.	<ul style="list-style-type: none"> Естеството и съставът на експозицията към кредитен риск предполагат висок риск. Експозицията към сложни продукти и сделки е висока. Нивото на кредитния риск от концентрация е високо. Нивото на реструктурирани и необслужвани експозиции е високо. Кредитният риск от обслужвани експозиции е висок. Нивото на покритието с провизии и корекции на кредитната оценка е ниско. Нивото на покритието и качеството на гаранциите и обезпеченията е ниско. 	

(26). В параграф 231 думата „рисков“ се прибавя преди думите „рейтинг въз основа“.

(27). Таблица 5 се заменя със следното:

Рейтинг на риска	Становище на надзора	Съображения, свързани с присъщия риск	Съображения за адекватно управление и механизми за контрол
1	Наблюдава се нисък риск от съществено пруденциално въздействие върху институцията, като се има предвид нивото на присъщ риск и механизмите за управление и контрол.	<ul style="list-style-type: none"> Характерът и съставът на експозицията към пазарен риск предполагат несъществен/много нисък риск. Експозициите на институцията към пазарен риск не са сложни. Нивото на концентрация на пазарния риск е несъществено/много ниско. Експозициите към пазарен риск на институцията 	<ul style="list-style-type: none"> Има съответствие между политиката и стратегията за пазарен риск на институцията и общата ѝ стратегия и склонност за поемане на риск. Организационната рамка за пазарен риск е надеждна, с ясни отговорности и ясно разделение на задачите между поемащите риск

Рейтинг на риска	Становище на надзора	Съображения, свързани с присъщия риск	Съображения за адекватно управление и механизми за контрол
		генерират непроменливи доходи.	и функциите за управление и контрол.
2	Наблюдава се средно нисък риск от съществено пруденциално въздействие върху институцията, като се има предвид нивото на присъщ риск и управлението и механизмите за контрол.	<ul style="list-style-type: none"> • Естеството и съставът на експозицията към пазарен риск предполагат от нисък до среден риск. • Сложността на експозициите към пазарен риск на институцията е от ниска до средна. • Нивото на концентрация на пазарния риск е от ниско до средно. • Експозициите към пазарен риск на институцията генерират доходи с от ниска до средна степен на променливост. 	<ul style="list-style-type: none"> • Системите за измерване, наблюдение и отчитане на пазарния риск са подходящи. • Вътрешните лимити и рамката за контрол на пазарния риск са надеждни и са в съответствие със стратегията за управление на риска и склонността за поемане на риск на институцията.
3	Наблюдава се средно висок риск от съществено пруденциално въздействие върху институцията, като се има предвид нивото на присъщ риск и управлението и механизмите за контрол.	<ul style="list-style-type: none"> • Естеството и съставът на експозицията към пазарен риск предполагат от среден до висок риск. • Сложността на експозициите към пазарен риск на институцията е от средна до висока. • Нивото на концентрация на пазарния риск е от средно до високо. • Експозициите към пазарен риск на институцията генерират доходи с от средна до висока степен на променливост. 	
4	Наблюдава се висок риск от съществено пруденциално въздействие върху институцията, като се има предвид нивото на присъщ риск и управлението и механизмите за контрол.	<ul style="list-style-type: none"> • Естеството и съставът на експозициите към пазарен риск предполагат висок риск. • Сложността на експозициите към пазарен риск на институцията е висока. • Нивото на концентрация на пазарния риск е високо. • Експозициите към пазарен риск на институцията генерират доходи с висока степен на променливост. 	

(28). В параграф 287 думата „рисков“ се прибавя преди думите „рейтинг въз основа“.

(29). Таблица 6 се заменя със следното:

Рейтинг на риска	Становище на надзора	Съображения, свързани с присъщия риск	Съображения за адекватно управление и механизми за контрол
1	Наблюдава се нисък риск от съществено пруденциално въздействие върху институцията, като се има предвид нивото на присъщ риск и механизмите за управление и контрол.	<ul style="list-style-type: none"> • Експозициите към операционен риск на институцията са ограничени до няколко категории с висока честота/слаба тежест на въздействие. • Значението на експозицията на институцията към операционен риск е несъществено/много ниско, както е показано от сценариен анализ и в сравнение със загубите на сходните институции. • Нивото на загубите, понесени от институцията през последните години, е несъществено/много ниско или се е понижило от по-високо ниво. 	<ul style="list-style-type: none"> • Има съответствие между политиката и стратегията за операционен риск на институцията и общата ѝ стратегия и склонност за поемане на риск. • Организационната рамка за операционен риск е надеждна, с ясни отговорности и ясно разделение на задачите между поемащите риск и функциите за управление и контрол.
2	Наблюдава се средно нисък риск от съществено пруденциално въздействие върху институцията, като се има предвид нивото на присъщ риск и управлението и механизмите за контрол.	<ul style="list-style-type: none"> • Експозициите към операционен риск на институцията са предимно от категории с висока честота/слаба тежест на въздействие. • Значението на експозицията на институцията към операционен риск е от ниско до средно, както е показано от сценариен анализ и в сравнение със загубите на сходните институции. • Нивото на загубите, понесени от институцията през последните години, е от ниско до средно или се очаква да се повиши от исторически по-ниско ниво, или да се понижи от исторически по-високо ниво. 	<ul style="list-style-type: none"> • Системите за измерване, наблюдение и отчитане на операционния риск са подходящи. • Рамката за контрол за операционния риск е надеждна.

Рейтинг на риска	Становище на надзора	Съображения, свързани с присъщия риск	Съображения за адекватно управление и механизми за контрол
3	Наблюдава се средно висок риск от съществено пруденциално въздействие върху институцията, като се има предвид нивото на присъщ риск и управлението и механизмите за контрол.	<ul style="list-style-type: none"> • Естеството на експозициите към операционен риск на институцията се простира до няколко категории с ниска честота/висока тежест на въздействие. • Значението на експозицията на институцията към операционен риск е от средно до високо, както е показано от сценариен анализ и в сравнение със загубите на сходните институции. • Нивото на загубите, понесени от институцията през последните години, е от средно до високо или се очаква да се повиши от исторически по-ниско ниво, или да се понижи от исторически по-високо ниво. 	
4	Наблюдава се висок риск от съществено пруденциално въздействие върху институцията, като се има предвид нивото на присъщ риск и управлението и механизмите за контрол.	<ul style="list-style-type: none"> • Естеството на експозициите към операционен риск на институцията се простира до всички основни категории. • Значението на експозицията на институцията към операционен риск е високо и продължава да нараства, както е показано от сценариен анализ и в сравнение със загубите на сходните институции. • Нивото на загубите, понесени от институцията през последните няколко години, е високо или рискът е нараснал значително. 	

(30). Раздел 6.5 се заменя със следното:

6.5 Оценка на лихвения риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл

6.5.1 Общи положения

310. Компетентните органи следва да оценят лихвения риск, произтичащ от позиции, чувствителни към лихвения процент, от балансови и задбалансови дейности извън търговския портфейл (обикновено наричан лихвен риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл, или ЛРПДИТП), включително хеджирането за тези позиции, независимо от тяхното признаване и оценяване, и независимо от признаването и оценяването на загубите и печалбите, за счетоводни цели (следва да се отбележи, че рискът от кредитен спред, произтичащ от някои позиции в нетърговския портфейл, е включен в раздела за пазарния риск).
311. Компетентните органи следва да вземат под внимание следните подкатегории, когато оценяват ЛРПДИТП:
- а. Риск от разлика – риск, произтичащ от срочната структура на чувствителни към лихвения процент инструменти, който е породен от разлики във времето на промените в техните курсове, обхващащи промени в срочната структура на лихвените проценти, които се случват равномерно по цялата крива на доходността (паралелен риск) или диференциално по период (непаралелен риск).
  - б. Базисен риск — риск, произтичащ от въздействието на относителни промени в лихвените проценти върху чувствителни към лихвения процент инструменти, които имат сходен срок до падежа, но са оценени с различни лихвени индекси. Произтича от недобрата корелация в корекцията на ставките, получени или платени за различни чувствителни към лихвения процент инструменти, които имат сходни характеристики на промените в лихвения процент.
  - в. Опционен риск — риск, произтичащ от опции (внедрени и изрични), където институцията или неин клиент могат да променят нивото и разпределението във времето на своите парични потоци, по-специално рискът, произтичащ от чувствителни към лихвения процент инструменти, при които притежателят почти сигурно ще използва опцията, ако това е в негов финансов интерес (внедрени или изрични автоматични опции), както и рискът, произтичащ от внедрена гъвкавост, имплицитно или в сроковете на чувствителните към лихвения процент инструменти, при който промените в лихвените проценти могат да предизвикат промяна в поведението на клиента (риск от внедрена опция, изискваща действие).
312. Компетентните органи следва да вземат предвид дали указанията, съдържащи се в Насоките на ЕБО относно управлението на лихвения риск, произтичащ от

дейности извън търговския портфейл (Насоки на ЕБО относно ЛРПДИТП)¹², издадени в съответствие с член 98, параграф 5 от Директива 2013/36/ЕС, се прилагат разумно от институцията. Това важи особено за изчисляване на надзорния тест на „твърде различаващи се стойности“, посочен в член 98, параграф 5 от същата директива, и за всички други надзорни тестове на „твърде различаващи се стойности“, както и за вътрешните процеси по идентифициране, измерване, наблюдение и контрол на лихвен риск на институцията.

6.5.2 Оценка на присъщия ЛРПДИТП

313. Чрез оценката на присъщото ниво на ЛРПДИТП компетентните органи следва да определят главните фактори за експозицията към ЛРПДИТП на институцията и да оценят евентуалното пруденциално въздействие на този риск върху институцията. Оценката на присъщия ЛРПДИТП следва да бъде структурирана около следните основни стъпки:

- а. предварителна оценка;
- б. оценка на естеството и състава на профила на лихвен риск на институцията; и
- в. оценка на резултатите от надзорните тестове на „твърде различаващи се стойности“ и надзорните стрес тестове, както и сценариите за шок на лихвения процент и лихвените сценарии за стрес тестове на институциите.

Предварителна оценка

314. За да определят обхвата на оценката на ЛРПДИТП, компетентните органи следва първо да установят източниците на ЛРПДИТП, на който институцията е или може да бъде изложена. За тази цел компетентните органи следва да се възползват от знанията, придобити от ВААК и ВААЛ информацията, събрана за целите на ПНПО, от въведеното отчитане относно ЛРПДИТП, от оценката на други ПНПО елементи, от сравняването на позицията на институцията спрямо сходните ѝ институции и от всякакви други надзорни дейности.

315. Компетентните органи следва да вземат под внимание най-малко:

- а. управлението на лихвения риск на институцията, включително основната ѝ стратегия за ЛРПДИТП и склонността ѝ за поемане на риск по отношение на ЛРПДИТП;
- б. въздействието на надзорните тестове на „твърде различаващи се стойности“, както е посочено в член 98, параграф 5 от Директива 2013/36/ЕС, и всички други

---

¹² EBA-GL-2018-02. Насоките са налични онлайн: <http://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/supervisory-review/guidelines-on-technical-aspects-of-the-management-of-interest-rate-risk-arising-from-non-trading-activities-under-the-supervisory-review-process>

надзорни тестове на „твърде различаващи се стойности“, като вземат предвид насоките на ЕБО, издадени в съответствие с този член, относно икономическата стойност на институцията като процент от регулаторния ѝ собствен капитал, или средствата от първи ред (Т1);

- в. въздействието върху приходите и икономическата стойност от промяна в лихвените проценти по методологията, използвана от институцията; и
- г. вътрешния капитал, където е уместно, разпределен за ЛРПДИТП, като цяло и като пропорция от общия вътрешен капитал на институцията съгласно нейния ВААК, включително историческите тенденции и прогнози, ако има такива.

316. В своята предварителна оценка компетентните органи следва също да вземат предвид значителните промени в експозициите на институцията към ЛРПДИТП. Те следва да оценят минимум следните аспекти:

- а. значителните промени в общата стратегия, склонността за поемане на риск, политиката и пределно допустимите размери за ЛРПДИТП на институцията;
- б. евентуалното въздействие на тези промени върху рисковия профил на институцията;
- в. значителните промени в моделирането, поведението на клиентите или използването на деривати върху лихвени проценти на институцията; и
- г. основните тенденции на пазара.

Естество и състав на профила на лихвен риск на институцията

317. Компетентните органи следва да формират ясно становище за това как промените в лихвените проценти може да имат неблагоприятно въздействие върху доходите и икономическата стойност (настоящата стойност на очакваните парични потоци) на дадена институция, за да добият краткосрочна и по-дългосрочна представа за възможната заплаха за капиталовата адекватност.

318. За тази цел компетентните органи следва да анализират и формират ясно становище за структурата на активите, пасивите и задбалансовите експозиции на институцията. По-специално:

- а. различните позиции в банковия портфейл, техните падежи или дати на повторно ценообразуване и поведенческите допускания (напр. допускания относно продукти с неясен падеж) за тези позиции;
- б. лихвените парични потоци на институцията, ако има такива;

- в. съотношението на продукти с неясен падеж и продукти с изрични и/или внедрени опции, като се обръща особено внимание на продуктите с внедрени опции за клиентите; и
  - г. стратегията за хеджиране на институцията и размера и използването на деривати (хеджиране срещу търговия).
319. За да определят по-добре сложността и профила на лихвен риск на институцията, компетентните органи следва също да са наясно с основните характеристики на активите, пасивите и задбалансовите експозиции на институцията и по-конкретно:
- а. кредитния портфейл (напр. обема кредити без падеж, обема кредити с опции за предплащане, обем кредити с променлив лихвен процент с горни и долни граници, дял на договорите за кредити с променлив лихвен процент, които не позволяват преоценка при негативни проценти и т.н.);
  - б. облигационен портфейл (напр. обема инвестиции с опции, възможни концентрации);
  - в. необслужвани експозиции;
  - г. депозитни сметки (напр. чувствителност на депозитната база на институцията към промени в лихвените проценти, включително основните депозити, възможни концентрации);
  - д. деривати (напр. сложност на дериватите, използвани за хеджиране или за търговия, съображения относно продадени или закупени лихвени опции, въздействие на дериватите върху дюрацията на позициите в нетърговския портфейл); и
  - е. естество на ЛРПДИТП, внедрен в инструменти със справедлива стойност, включително нисколиквидни инструменти например активи и пасиви от ниво 3.
320. Когато анализират въздействието върху доходите на институцията, компетентните органи следва да вземат предвид различните източници на приходи и разходи и съответното им тегло спрямо общите приходи. Те следва да бъдат запознати с това доколко доходността на институцията зависи от позициите, чувствителни към лихвения процент, и следва да определят как различните промени в лихвените проценти биха засегнали нетния лихвен доход на институцията, както и да определят въздействието на промените в пазарната стойност на инструментите, в зависимост от счетоводното третиране, показани в техния отчет за приходите и разходите или директно в капитала (напр. чрез друг всеобхватен доход).
321. Когато анализират въздействието върху икономическата стойност и доходите на институцията, компетентните органи следва първо да вземат предвид резултатите

от надзорните тестове на „твърде различаващи се стойности“, посочени в член 98, параграф 5 от Директива 2013/36/ЕС, и всички други надзорни тестове на „твърде различаващи се стойности“, за да получат първоначален сравнителен показател, спрямо който да сравнят как промените в лихвения процент биха засегнали институцията. За да гарантират съответствие, компетентните органи следва да вземат предвид насоките на ЕБО, издадени съгласно този член. Когато извършват тази оценка, компетентните органи следва да обърнат специално внимание на чувствителността на паричните потоци към промени в повторното ценообразуване, по отношение на време и размера, до промени в основните ключови допускания (особено за клиентски сметки без конкретни дати за повторно ценообразуване, клиентски сметки без внедрени опции за клиентите и/или капитал).

322. Компетентните органи следва да целят да разберат въздействието на тези допускания и след това да изолират рисковете за икономическата стойност и доходите, произтичащи от поведенческите корекции на институцията.
323. Компетентните органи следва да обърнат внимание на чувствителността на паричните потоци към оценката на инструменти със справедлива стойност, включително деривати върху лихвени проценти във връзка с промени в лихвения процент (напр. въздействието на промените в оценката по пазарни цени при инструментите със справедлива стойност върху печалбите и загубите, ефективността на отчитането на хеджирането).
324. Наред с използването на надзорния тест на „твърде различаващи се стойности“, посочен в член 98, параграф 5 от Директива 2013/36/ЕС, и всички други надзорни тестове на „твърде различаващи се стойности“, компетентните органи следва да обмислят възможността да използват своите собствени специално предназначени сценарии на шок (напр. по-големи или по-малки, за всички или някои валути, допускане на непаралелни изменения в лихвените проценти, вземане предвид на базисния риск и др.). Когато определят нивото, на което да зложат тези допълнителни сценарии за шок, компетентните органи следва да вземат предвид фактори, като общото ниво на лихвените проценти, формата на кривата на доходността и всички съответни национални характеристики в техните финансови системи. Следователно вътрешните системи на институцията следва да са достатъчно гъвкави, за да изчислят нейната чувствителност към всеки шок, предвиден от компетентния орган.
325. При извършването на количествена оценка компетентните органи следва също да вземат предвид резултатите от вътрешните методологии на институцията за измерване на ЛРПДИТП, където е уместно. Чрез анализа на тези методологии компетентните органи следва да постигнат по-задълбочено разбиране за основните рискови фактори, лежащи в основата на профила на ЛРПДИТП на институцията.

326. Компетентните органи следва да оценят дали тези институции, които работят с различни валути, извършват анализ на лихвения риск във всяка валута, в която те имат значима позиция. Компетентните органи следва също да оценят подходите, които тези институции използват за целите на събирането на резултатите от мерките за икономическата стойност и доходите в отделните валути.
327. Когато анализират резултатите от въздействието на надзорните тестове на „твърде различаващи се стойности“ и вътрешните методики на институцията, компетентните органи следва да вземат предвид стойностите „в определен момент“, както и историческите тенденции. Тези стойности следва да се сравнят със тези на сходните институции и в контекста на ситуацията на световния пазар.

Сценарии на шок и стрес тестове

328. Компетентните органи следва да оценят и да вземат предвид резултатите от сценариите за шок на лихвения процент и стрес тестовете (в добавка към тези от надзорните тестове на „твърде различаващи се стойности“), извършвани от институцията като част от постоянния ѝ процес на вътрешно управление. В този контекст компетентните органи следва да бъдат запознати с основния източник на ЛРПДИТП на институцията.
329. Ако при прегледа на резултатите от сценариите за шок на лихвения процент и стрес тестовете се установят или има съмнения за конкретни натрупвания на повторно ценообразуване/падеж в различни точки върху кривата, компетентните органи може да изискат провеждането на допълнителни анализи.

6.5.3 Оценка на управлението и механизмите за контрол на ЛРПДИТП (контролни функции за управление на риска, спазване на изискванията и вътрешен одит)

330. За да постигнат пълно разбиране на профила на лихвен риск в банковия портфейл на институцията, компетентните органи следва да прегледат управлението и рамката, лежащи в основата на нейните лихвени експозиции.
331. Компетентните органи следва да оценят следните елементи:
- а. стратегия за ЛРПДИТП и склонността за поемане на риск (като отделни елементи или като част от по-широка стратегия за пазарен риск и склонност за поемане на риск);
  - б. организационна рамка и отговорности;
  - в. политики и процедури;
  - г. идентифициране, измерване, включително вътрешни модели, наблюдение и отчитане на риска; и

д. рамка за вътрешен контрол.

Стратегия за ЛРПДИТП и склонност за поемане на риск

332. Компетентните органи следва да преценят дали институцията има надеждна, ясно формулирана и документирана стратегия за ЛРПДИТП, одобрена от ръководния орган. За тази оценка компетентните органи следва да вземат предвид:

- а. дали ръководният орган изразява ясно стратегията за и склонността за поемане на ЛРПДИТП и процеса на техния преглед (например в случай на цялостен преглед на стратегията за риск или притеснения относно доходността или адекватността на капитала) и дали висшето ръководство прилага правилно стратегията за ЛРПДИТП, одобрена от ръководния орган, като гарантира, че дейността на институцията е съвместима с установената стратегия, изготвени и приложени са писмени процедури и отговорностите са ясно и точно определени;
- б. дали стратегията за ЛРПДИТП на институцията правилно отразява склонността за поемане на ЛРПДИТП на институцията и дали е съвместима с общата склонност за поемане на риск;
- в. дали стратегията и склонността за поемане на ЛРПДИТП на институцията са подходящи за дадената институция, предвид:
  - нейния бизнес модел;
  - нейната обща стратегия и склонност за поемане на риск;
  - нейната пазарна среда и роля във финансовата система; и
  - нейната капиталова адекватност;
- г. дали стратегията за ЛРПДИТП на институцията като цяло обхваща всички дейности на институцията, при които ЛРПДИТП е значителен;
- д. дали стратегията за ЛРПДИТП на институцията взема предвид цикличните аспекти на икономиката и последващите изменения в състава на дейностите по ЛРПДИТП; и
- е. дали институцията разполага с подходяща рамка, за да гарантира, че стратегията за ЛРПДИТП се комуникира ефективно със съответните служители.

Организационна рамка и отговорности

333. Компетентните органи следва да оценят дали институцията има подходяща организационна рамка и ясно разпределени отговорности за функциите на

управление, измерване, наблюдение и контрол на ЛРПДИТП с достатъчни човешки и технически ресурси. Те следва да вземат предвид дали:

- а. има ясни линии на отговорност за цялостното управление на ЛРПДИТП и за поемане, наблюдение, контрол и отчитане на ЛРПДИТП;
- б. сферата на управление и контрол на ЛРПДИТП подлежи на независим преглед и е ясно установена в организацията, дали е функционално и йерархически независима от бизнес сферата; и
- в. служителите, занимаващи се с лихвен риск (в бизнес областта и в областите на управление и контрол), имат подходящи умения и опит.

Политики и процедури

334. Компетентните органи следва да оценят дали институцията има ясно определени политики и процедури за управлението на ЛРПДИТП, които са в съответствие със стратегията и склонността за поемане на ЛРПДИТП. Те следва да вземат предвид дали:

- а. ръководният орган одобрява политиките за управление, измерване и контрол на ЛРПДИТП и редовно ги обсъжда и преглежда в съответствие със стратегиите за риска;
- б. висшето ръководство отговаря за разработването на политиките и процедурите и осигурява адекватно прилагане на решенията на ръководния орган;
- в. политиките на ЛРПДИТП отговарят на съответните регулации и са подходящи за естеството и сложността на дейността на институцията, като позволяват по-ясно разбиране на присъщия ЛРПДИТП;
- г. такива политики са ясно формулирани, комуникирани и се прилагат последователно в цялата институция;
- д. тези политики се прилагат последователно в целите банкови групи и позволяват правилно управление на ЛРПДИТП;
- е. политиките на ЛРПДИТП определят процедурите за разработване на нови продукти, основни инициативи за хеджиране или управление на риска и такива политики са одобрени от ръководния орган или съответния му делегиран комитет. По-специално компетентните органи следва да се убедят, че:
  - новите продукти и основните нови инициативи за хеджиране и управление на риска се подчиняват на адекватни процедури и механизми за контрол, преди да бъдат въведени или предприети; и

- институцията е предприела анализ на възможното им въздействие върху цялостния ѝ рисков профил.

Идентифициране, измерване, включително вътрешни модели, наблюдение и отчитане на риска

335. Компетентните органи следва да оценят дали институцията има подходяща рамка за идентифициране, разбиране, измерване и наблюдение на ЛРПДИТП в съответствие с нивото, сложността и степента на риск на позициите в нетърговския портфейл и размера и сложността на институцията. Оценката следва да обхване вътрешните модели, като такива, свързани с поведението на клиентите (напр. модели за стабилност на депозитите и ранно изплащане на заемите). Те следва да вземат предвид следното.
- а. Дали информационните системи и техниките за измерване позволяват на ръководството да измери присъщия ЛРПДИТП във всички негови съществени балансови и задбалансови експозиции (където е уместно — на ниво група), включително вътрешно хеджиране, в нетърговския портфейл.
  - б. Дали институцията има подходящ персонал и методологии за измерване на ЛРПДИТП (в съответствие с изискванията на Насоките на ЕБО относно управлението на лихвения риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл — Насоки на ЕБО относно ЛРПДИТП), като се вземе предвид размера, формата и сложността на тяхната експозиция към лихвен риск.
  - в. Дали допусканията, залегнали в основата на вътрешните модели и методики, вземат предвид указанията, съдържащи се в Насоките на ЕБО относно ЛРПДИТП. По-конкретно компетентните органи следва да оценят дали допусканията на институцията относно позициите без договорен падеж и внедрени опции за клиентите са разумни. Компетентните органи следва също да оценят дали институциите включват капитала в изчисляването на икономическата стойност и ако да — да анализират въздействието от изваждането на капитала от това изчисление.
  - г. Дали системите за измерване на риска на институцията вземат предвид всички съществени форми на лихвен риск, на които е изложена институцията (напр. риск от разлика, базисен риск и опционен риск). Ако някои инструменти и/или фактори са изключени от системите за измерване на риска, институциите следва да могат да обяснят причините за това на надзорниците и да определят количеството на съществеността на изключенията.
  - д. Дали вътрешните модели на институцията, използвани за измерването на ЛРПДИТП, са били правилно разработени, независимо валидирани (включително дали всички експертни мнения и становища, използвани във вътрешните модели, са били внимателно прегледани) и се проверяват редовно.

- е. Качеството, детайлността и навременността на информацията, предоставена от информационните системи, и дали системите са в състояние да сумират цифрите на риска за всички портфейли, дейности и субекти, включени в периметъра на консолидация. Информационните системи следва да спазват указанията, съдържащи се в насоките на ЕБО относно ЛРПДИТП.
  - ж. Целостта и навременността на данните, подавани при процеса на оценяване на риска, които също следва да отговарят на указанията, съдържащи се в насоките на ЕБО относно ЛРПДИТП.
  - з. Дали системите за измерване на риска на институцията са в състояние да установят възможните концентрации на ЛРПДИТП (напр. в определени времеви цикли).
  - и. Дали риск мениджърите и висшето ръководство на институцията разбират допусканията, лежащи в основата на системите за измерване, особено по отношение на позиции с неясен договорен падеж и тези с преки или внедрени опции, както и допусканията на институцията относно капитала.
  - й. Дали риск мениджърите и висшето ръководство на институцията са наясно със степента на риска, свързан с модела, който преобладава в техниките за измерване на риска на институцията.
  - к. Дали използването на деривати върху лихвени проценти е в съответствие с рисковата стратегия за ЛРПДИТП и дали тези дейности се извършват в границите на рамката за склонността за поемане на риск и при наличие на подходящи системи за вътрешно управление.
336. Компетентните органи следва да оценят дали институцията е приложила подходящи стрес тест сценарии, които допълват нейната система за измерване на риска. В своята оценка те следва да оценят спазването на съответните указания, съдържащи се в насоките на ЕБО, издадени в съответствие с член 98, параграф 5 от Директива 2013/36/ЕС.
337. Компетентните органи следва да оценят дали институцията има подходяща рамка за наблюдение и вътрешно отчитане на ЛРПДИТП, която гарантира, че при необходимост ще бъдат предприети незабавни действия на подходящото ниво на висшето ръководство или ръководния орган на институцията. Системата за наблюдение следва да включва специфични показатели и съответните активатори за осигуряване на ефективни ранни предупреждения. Компетентните органи следва да вземат предвид дали звеното за управление и контрол редовно докладва (честотата ще зависи от мащаба, сложността и нивото на риска от експозиции на ЛРПДИТП) пред ръководния орган и висшето ръководство най-малко следната информация:

- а. преглед на текущите експозиции към ЛРПДИТП, резултатите от отчета за приходи и разходи и изчисление на риска, и факторите на нивото и насоката на ЛРПДИТП;
- б. значителни нарушения на лимитите на ЛРПДИТП;
- в. промени в основните допускания или параметрите, на които се базират процедурите за оценяване на ЛРПДИТП; и
- г. промени в позицията на дериватите върху лихвени проценти и дали те са свързани с промени в основната стратегия на хеджиране.

Рамка за вътрешен контрол

338. Компетентните органи следва да оценят дали институцията има устойчива и цялостна рамка за контрол и надеждни защити за редуциране на своите експозиции към ЛРПДИТП в съответствие с нейната стратегия за управление на риска и склонността за поемане на риск. Те следва да вземат предвид:
- а. дали обхващат, покрит от контролната функция на институцията, включва всички консолидирани субекти, всички географски местоположения и всички финансови дейности;
  - б. дали има вътрешни механизми за контрол, работещи лимити и други практики, които целят да поддържат експозициите към ЛРПДИТП на или под нивата, приемливи за институцията, в съответствие с параметрите, поставени от ръководния орган и висшето ръководство и склонността за поемане на риск на институцията; и
  - в. дали институцията има подходящи механизми за вътрешен контрол, за да гарантира, че нарушенията и изключенията от политиките, процедурите и лимитите се отчитат своевременно пред съответното ниво на управление, за да бъдат предприети мерки.
339. Компетентните органи следва да оценят системата от лимити, включително дали:
- а. тя е съвместима със стратегията за управление на риска и склонността за поемане на риск на институцията;
  - б. тя е подходяща за сложността на организацията и експозициите към ЛРПДИТП на институцията, и за способността ѝ да измерва и управлява този риск;
  - в. тя е насочена към евентуалното въздействие на промените в лихвените проценти върху доходите и икономическата стойност на институцията (от гледна точка на доходите лимитите следва да определят приемливи нива на

променливост за доходите при определени сценарии на лихвен процент; формата на лимитите за справяне с ефекта на лихвените проценти върху икономическата стойност на институцията следва да е подходяща за размера и сложността на дейността на институцията и основните позиции);

г. установените лимити са абсолютни или дали са възможни нарушения на лимитите (в последния случай политиките на институцията следва ясно да определят периода от време и специфичните обстоятелства, при които са възможни такива нарушения на лимитите; компетентните органи следва да поискат информация за мерките, които гарантират спазването на лимитите); и

д. институцията има подходящи процедури за редовен преглед на нейните лимити.

340. Компетентните органи следва да оценят функционалността на функцията за вътрешен одит. За целта те следва да оценят дали:

а. институцията провежда редовни вътрешни одити на рамката за управление на ЛРПДИТП;

б. вътрешният одит обхваща основните елементи на управлението, измерването и контрола на ЛРПДИТП в цялата институция; и

в. функцията за вътрешен одит е ефективна при определяне на придържането към вътрешните политики и съответните външни регламенти и при справяне с всякакви отклонения.

6.5.4 Резюме на констатациите и оценка

341. След като извършат посочената по-горе оценка, компетентните органи следва да формират становище относно ЛРПДИТП на институцията. Това становище следва да бъде отразено в обобщение на констатациите, придружено от рейтинг въз основа на съображенията, посочени в Таблица 7. Ако въз основа на съществеността на определени подкатегории риск компетентният орган реши да ги оцени и да им постави рейтинг индивидуално, указанията в тази таблица следва да се прилагат по аналогия, доколкото е възможно.

Таблица 7. Надзорни съображения за определяне на рейтинг на ЛРПДИТП

Рейтинг на риска	Становище на надзора	Съображения, свързани с присъщия риск	Съображения за адекватно управление и механизми за контрол
1	Наблюдава се малък риск от съществено пруденциално	<ul style="list-style-type: none"> Чувствителността на икономическата стойност към промените в лихвените 	<ul style="list-style-type: none"> Има съответствие между политиката и стратегията на институцията за

	въздействие върху институцията, като се има предвид нивото на присъщ риск и механизмите за управление и контрол.	<p>проценти е несъществена/много ниска.</p> <ul style="list-style-type: none"> Чувствителността на доходите към промените в лихвените проценти е несъществена/много ниска. Чувствителността на икономическата стойност и доходите към промените в основните допускания (напр. при продукти с внедрени опции за клиента) е несъществена/много ниска. 	<p>лихвения риск и цялостната ѝ стратегия и склонност за поемане на риск.</p> <ul style="list-style-type: none"> Организационната рамка за лихвен риск е надеждна, с ясни отговорности и ясно разделение на задачите между функциите на поемащите риска и функциите за управление и контрол.
2	Наблюдава се средно нисък риск от съществено пруденциално въздействие върху институцията, като се има предвид нивото на присъщ риск и управлението и механизмите за контрол.	<ul style="list-style-type: none"> Чувствителността на икономическата стойност към промените в лихвените проценти е от ниска до средна. Чувствителността на доходите към промените в лихвените проценти е от ниска до средна. Чувствителността на икономическата стойност и доходите към промените в основните допускания (напр. при продукти с внедрени опции за клиента) е от ниска до средна. 	<ul style="list-style-type: none"> Системите за измерване, наблюдение и отчитане на лихвения риск са подходящи. Вътрешните лимити и рамката за контрол на лихвения риск са надеждни и са в съответствие със стратегията за риска и склонността за поемане на риск на институцията.
3	Наблюдава се средно висок риск от съществено пруденциално въздействие върху институцията, като се има предвид нивото на присъщ риск и управлението и механизмите за контрол.	<ul style="list-style-type: none"> Чувствителността на икономическата стойност към промените в лихвените проценти е от средна до висока. Чувствителността на доходите към промените в лихвените проценти е от средна до висока. Чувствителността на икономическата стойност и доходите към промените в основните допускания (напр. при продукти с внедрени опции за клиента) е от средна до висока. 	
4	Наблюдава се висок риск от съществено пруденциално въздействие върху институцията, като	<ul style="list-style-type: none"> Чувствителността на икономическата стойност към промените в лихвените проценти е висока. 	

	се има предвид нивото на присъщ риск и управлението и механизмите за контрол.	<ul style="list-style-type: none"> • Чувствителността на доходите към промените в лихвените проценти е висока. • Чувствителността на икономическата стойност и доходите към промените в основните допускания (напр. при продукти с внедрени опции за клиента) е висока.	
--	---	--	--

- (31). След параграф 320 от Насоките, се добавя нов параграф, както следва:
„За да обърнат внимание на евентуалните несъответствия при условия на стрес, компетентните органи следва да предприемат подходящи надзорни мерки, включително, където е уместно, да установят и съобщят на институциите насоки по втори стълб, които представляват количеството (размера) и качеството (състава) на собствения капитал, които институцията се очаква да държи над нейното ОКИ“.
- (32). Параграф 323 от Насоките се изменя, както следва:
„След като вземат предвид резултатите от оценката на рисковете за капитала, както е посочено в дял б, компетентните органи следва да предприемат следните стъпки като част от процеса на ПНПО капиталова оценка:
- i. определяне на допълнителните капиталови изисквания;
  - ii. равняване на изискванията по втори стълб и насоките по втори стълб с всички макропруденциални изисквания;
  - iii. определяне и изразяване на ОПКИ и ОКИ;
  - iv. оценка на риска от прекомерен ливъридж;
  - v. оценка на това дали ОКИ и ОПКИ може да бъдат изпълнени при условия на стрес;
  - vi. определяне на насоките по втори стълб; и
  - vii. определение на капиталовия рейтинг“.
- (33). Раздел 7.3 от Насоките се отменя и заменя със следното:

7.3 Равняване с макропруденциалните изисквания

346. При определяне на допълнителни капиталови изисквания (или други капиталови мерки) компетентните органи следва да съгласуват допълнителните капиталови изисквания с всички съществуващи изисквания за капиталови буфери и/или макропруденциални изисквания, отнасящи се за същите рискове или елементи на тези рискове. Компетентните органи не следва да поставят допълнителни капиталови изисквания или други капиталови мерки (включително насоките по втори стълб), когато рискът вече е покрит от изисквания за конкретни капиталови буфери и/или допълнителни макропруденциални изисквания.
- (34). Примерът след параграф 354 от Насоките се изтрива.
- (35). Параграф 355 от Насоките се изменя, както следва:
- a. фразата „Вж. също примера, представен в раздел 7.9“ се прибавя в края на параграфа;
  - b. примерът се изтрива
- (36). Раздел 7.7 от Насоките се отменя и заменя със следното:

7.7 Изпълнение на изискванията при условия на стрес

382. Компетентните органи следва да определят чрез стрес тестове адекватността на собствения капитал на институцията (количество и състав) при условия на стрес и дали са необходими надзорни мерки, включително насоки по втори стълб, планиране на капитала и други мерки, както е определено в дял 10, за да се обърне внимание на евентуалните несъответствия.
383. За оценка на адекватността на капитала при условия на стрес компетентните органи следва да вземат под внимание:
- а. използването на качествените резултати (напр. открити несъответствия в управлението и контрола на риска) от стрес тестовете на институцията и надзорните стрес тестове; и
  - б. използването на количествените резултати от ВААК стрес тестовете, ако ВААК е счетен за надежден в съответствие с параграф 358, и от надзорните стрес тестове (т.е. резултатите по отношение на промени в съотношението на собствения капитал), съгласно член 100 от Директива 2013/36/ЕС, както е посочено в дял 12 от тези насоки, и включително например:
    - i. предвиждане на специфични „опорни“ сценарии/допускания, които трябва да бъдат изпълнени от институциите; и
    - ii. провеждане на стрес тестове в цялата система с помощта на последователни методологии и сценарии, провеждани от институциите или надзорниците.
384. Компетентните органи следва да преценят дали количествените резултати от стрес тестовете са подходящи по отношение на адекватността и качеството на собствения капитал на институцията и да определят дали количеството и качеството на собствения капитал са достатъчни да покрият приложимите капиталови изисквания, по-специално:
- а. ОКИ, включително неговите комбинирани изисквания за капиталов буфер при базов сценарий за бъдещ времеви хоризонт от поне две години;
  - б. ОПКИ при неблагоприятните сценарии за бъдещ времеви хоризонт от поне две години; или
  - в. където е уместно, предварително определени целеви коефициенти (фиксиран праг), определени в контекста на стрес тест за цялата система, за приложимите сценарии на стрес тестове.

7.7.1 Използване на насоките по втори стълб, за да се обърне внимание на резултатите от стрес тестовите

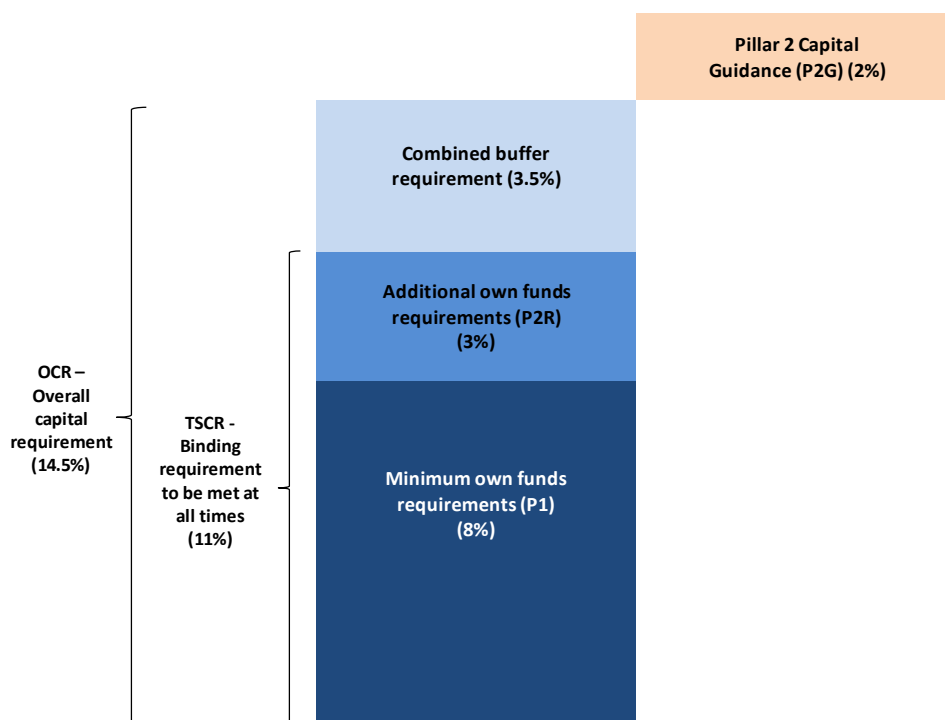
Определяне и задаване на насоки по втори стълб

385. Компетентните органи следва да определят насоки по втори стълб, както е посочено в този раздел, и, където определянето води до положителна стойност, те следва да зададат насоки по втори стълб, за да се обърне внимание на надзорните съображения относно чувствителността на институцията към неблагоприятните сценарии, използвани в надзорните стрес тестове.
386. Когато количествените резултати от надзорните стрес тестове показват, че не се очаква институцията да наруши своето ОПКИ при неблагоприятен сценарий на стрес тест, компетентните органи могат да решат да не задават насоки по втори стълб.
387. Компетентните органи следва да определят и зададат насоки по втори стълб на базата на резултатите от неблагоприятния сценарий на съответния надзорен стрес тест, включително стрес тестовете за целия ЕС, провеждани от ЕБО или съответно други надзорни стрес тестове, провеждани за цялата система, използвайки мултифакторен сценариен анализ за бъдещ времеви хоризонт от поне две години (низходящ или възходящ).
388. Въз основа на въвеждане на пропорционален подход за институции и дъщерни дружества на трансгранични групи извън категория 1 за задаване и обновяване на насоки по втори стълб компетентните органи следва да вземат предвид резултатите от опростените форми на надзорни стрес тестове (напр. чрез използването на надзорни предписани „опорни“ сценарии, анализ на чувствителност, низходящ стрес тест, проведен от определените органи, въздействие на ниво портфейл от стрес тестовете на консолидирано ниво) или минали надзорни стрес тестове.
389. Компетентните органи следва да определят и зададат насоките по втори стълб в съответствие с модела за минимална ангажираност, определен в раздел 2.2.4. По-специално честотата, с която насоките по втори стълб се определят и задават следва да следва честотата на оценката на капиталовата адекватност съгласно ПНПО модела за минимална ангажираност.
390. Независимо от предходния параграф компетентните органи следва да преценят дали съществуващото ниво на насоките по втори стълб все още е подходящо всеки път, когато са налични резултати от нови надзорни стрес тестове, и да преразгледат нивото на насоките по втори стълб, ако е необходимо.
391. За институции, за които капиталовата адекватност, съгласно ПНПО модела за минимална ангажираност, следва да се оценява ежегодно (напр. институции от

ПНПО категория 1), насоките по втори стълб могат да бъдат определяни и задавани едва на всяка втора година, вместо ежегодно. През другата година компетентните органи следва да преценят въз основа на цялата приложима информация, включително резултатите от минали надзорни стрес тестове, заедно с допълнителен анализ на чувствителността (напр. опростени форми на надзорни стрес тестове), дали насоките по втори стълб все още са подходящи или трябва да бъдат обновени.

392. Компетентните органи по принцип следва да не използват насоките по втори стълб, за да обхванат елементи на рискове, които следва да бъдат обхванати от допълнителните изискванията за собствен капитал в съответствие с раздел 7.2. от тези насоки.

Фигура 6. Подредба на капиталовите изисквания и насоките по втори стълб (вж. примера, представен в раздел 7.9)

OCR - Overall capital requirement (14.5%)

TSCR – Binding requirement to be met at all times (11%)

Combined buffer requirement (3.5%)

Additional own funds requirements (P2R) (3%)

Minimum own funds requirements (P1) (8%)

ОКИ - Общо капиталово изискване (14,5 %)

ОПКИ - Обвързващо изискване, което трябва да бъде спазвано по всяко време (11 %)

Комбинирано изискване за капиталов буфер (3,5 %)

Допълнителни изисквания за собствен капитал (втори стълб - P2R) (3 %)

Минимални изисквания за собствен капитал (първи стълб - P1) (8 %)

Pillar 2 Capital Guidance (P2G) (2%)

Насоки за капитала по втори стълб (P2G) (2 %)

393. При определяне размера на насоките по втори стълб компетентните органи следва да гарантират, че те са зададени на подходящо ниво, за да обхванат поне очакваното максимално въздействие на стрес, което следва да бъде изчислено на базата на промените в коефициента на базовия собствен капитал от първи ред (СЕТ1) (т.е. като се вземат предвид движенията в СЕТ1 капитала и общата рискова експозиция (ОРЕ) в годината на най-голям стрес и като се вземе предвид нивото на приложимите капиталови изисквания и съображенията, определени в параграфи 384 и 394 — 396.
394. При определянето на размера на насоките по втори стълб компетентните органи следва също да вземат предвид, където е уместно, следните фактори:
- a. годината на максималното въздействие на стрес по отношение на началната точка и времевия хоризонт на сценариите, използвани при стрес тестовете;
  - b. резултатът от надежден ВААК стрес тест, като се взема предвид определенията и допусканията на конкретния сценарий, по-специално когато те са считани за по-релевантни за бизнес модела и рисковия профил на институцията или където вътрешните сценарии са по-неблагоприятни от надзорните сценарии;
  - v. съответните управленски редуциращи действия на институцията, които са определени като надеждни след тяхната надзорна оценка;
  - г. информация и надзорни становища относно приложимостта на надзорните стрес тестове за стратегията, финансовите планове и бизнес модела на институцията;
  - д. качеството (състава) на наличния собствен капитал на институцията, включително в годината на най-голям стрес; и
  - e. дали институцията е в процес на оздравяване или реструктуриране.
395. За целите на параграф 394, буква б) компетентните органи следва също да вземат предвид степента, в която стрес сценариите обхващат целия значим риск, допринасящ за допълнителните изисквания за собствен капитал в ОПКИ. Компетентните органи следва по-специално да обърнат внимание на факта, че сценариите на макроикономически спад може да не обхванат изцяло някои рискове, например риска от неправомерно поведение, пенсионния риск или някои елементи от кредитния риск от концентрация (напр. концентрации към едно лице), които биха могли да увеличат потенциалните загуби при тестваните неблагоприятни сценарии.
396. В допълнение компетентните органи следва да вземат предвид степента, в която съществуващите комбинирани изисквания за капиталов буфер и други приложими

макропруденциални мерки вече обхващат рисковете, установени при стрес тестовите. Компетентните органи следва да компенсират насоките по втори стълб спрямо капиталовите буфери (КБ), тъй като насоките по втори стълб и КБ се припокриват по своето естество. Освен това, макар че по принцип не се очаква припокриване между насоките по втори стълб и антицикличния капиталов буфер (АКБ), компетентните органи следва, в изключителни случаи, да компенсират насоките по втори стълб в отделния случай спрямо АКБ въз основа на съображенията за основните рискове, обхващани от буфера и взети предвид в разработването на сценариите, използвани за стрес тестовите, след съгласуване с макропруденциалния орган. Компетентните органи следва да не компенсират насоките по втори стълб спрямо системните рискови буфери (Г-СЗИ/Д-СЗИ буферите и системните рискови буфери), тъй като тяхното предназначение е да обхванат рисковете за финансовата система, породени от институцията.

Съобщаване и състав на насоките по втори стълб

397. Когато насоките по втори стълб се задават и обновяват, компетентните органи следва да съобщят на институцията нивото на насоките по втори стълб и съответните времеви ограничения за неговото установяване в съответствие с параграф 401. Компетентните органи следва също да обяснят потенциалната надзорна реакция при ситуации, когато насоките по втори стълб не са спазени.
398. Институциите следва да съобщят на институциите, че насоките по втори стълб се очаква да бъдат спазени със собствен капитал, допустим за първи ред, и внедрени в техните рамки за капиталово планиране и управление на риска, включително рамката на склонността за поемане на риск и плановете за възстановяване.
399. Компетентните органи следва също да съобщят на институциите, че собственият капитал, държан за целите на насоките по втори стълб не може да бъде използван за спазването на други нормативни изисквания (първи стълб, изисквания по втори стълб или комбинирания изисквания за капиталов буфер), и следователно не може да се използва два пъти. Това означава, че собственият капитал, необходим за спазването на първи стълб (8 % от ОРЕ), изискванията по втори стълб или комбинирания изисквания за капиталов буфер, не може да се използва за спазване на насоките по втори стълб.
400. Компетентните органи следва също така да съобщят на институциите и, където е уместно, другите компетентни органи всички приложими коефициенти на собствения капитал, засегнати от насоките по втори стълб (СЕТ1, Т1 и общ собствен капитал).
401. При задаването и съобщаването на институциите на времевите ограничения за установяване на насоките по втори стълб компетентните органи следва да вземат предвид най-малко следното:

- а. дали институцията е в процес на оздравяване или реструктуриране; и
- б. потенциалните последици, които насоките по втори стълб, определени като базов капитал от първи ред, могат да имат за други части от капиталовите изисквания и способността на институцията да издава инструменти за допълнителен капитал от първи ред (АТ1) или капитал от втори ред (Т2).

7.7.2 Капиталово планиране и други надзорни мерки относно капиталовата адекватност при условия на стрес

Капиталово планиране

402. Когато количествените резултати от стрес тестовете, посочени в раздел 7.7.1, показват, че при определени стрес сценарии институцията няма да може да спазва приложимите капиталови изисквания, компетентните органи следва да изискат от институцията да приеме надежден капиталов план, който обръща внимание на риска от неспазване на приложимите капиталови изисквания.
403. За да се определи надеждността на капиталовия план, компетентните органи следва да вземат предвид, където е уместно:
- а. дали капиталовият план обхваща целия приет времеви хоризонт на стрес тестване;
  - б. дали капиталовият план предлага набор от надеждни редуциращи и управленски действия, ограничаващи изплащанията на дивиденди и т.н.;
  - в. дали институцията е съгласна и способна да предприеме действия, за да обърне внимание на нарушенията на приложимите капиталови изисквания в стрес тест на цялата система;
  - г. дали тези редуциращи и управленски действия подлежат на правни или репутационни ограничения, например поради отричащи или противоречащи предишни публични съобщения (напр. за дивидентни политики, бизнес планове или склонност за поемане на риск);
  - д. вероятността редуциращите и управленски действия да позволят на институцията да спазва изцяло своите приложими капиталови изисквания в рамките на подходящия времеви срок; и
  - е. дали предложените действия са до голяма степен в съответствие с макроикономическите съображения и с известните бъдещи нормативни промени, засягащи институцията, в обхвата и времевия срок на приетите неблагоприятни сценарии;

ж. обхватът на опциите за възстановяване и техния анализ, както е определено в плана за възстановяване на институцията.

404. При оценката на капиталовите планове компетентните органи следва, където е уместно, след ефективен диалог с институцията, да изискат от институцията да извърши промени в тези планове според необходимостта, включително на предложените управленски действия, или да изиска от институцията да предприеме допълнителни редуциращи действия, които биха били приложими предвид сценариите и текущите макроикономически условия.

405. Компетентните органи следва да очакват от институциите да въведат преразгледания капиталов план, включително допълнителните промени, направени въз основа на резултатите от надзорната оценка на и диалога с институцията.

Допълнителни надзорни мерки

406. Компетентните органи следва, където е уместно, да вземат предвид прилагането на допълнителните надзорни мерки, посочени в дял 10, за да гарантират, че институцията разполага с достатъчно капитал в условия на стрес.

407. По-специално, когато количествените резултати от стрес тестовете показват, че има вероятност институцията да наруши своите приложими капиталови изисквания при неблагоприятен сценарий в рамките на следващите 12 месеца, компетентните органи следва, където е уместно, да третират такава информация като едно от възможните обстоятелства по смисъла на член 102, параграф 1, буква б) от Директива 2013/36/ЕС. В такива случаи компетентните органи следва да приложат подходящи мерки в съответствие с член 104, параграф 1 от Директива 2013/36/ЕС с цел да се гарантират достатъчни нива на собствен капитал. По-специално, когато такива мерки са свързани с капитала, компетентните органи следва да вземат предвид едно или и двете от следните, както е определено в член 104, параграф 1, букви а) и е):

а. да изискат от институциите да държат подходящо количество допълнителен собствен капитал под формат на номинална сума, вземайки предвид резултата от ПНПО оценката;

б. да изискат намаление на присъщия риск за дейностите, продуктите и системите на институцията.

(37). В параграф 369 след думата „рейтинг“ се прибавят думите „на жизнеспособността“.

(38). Таблица 8 се заменя със следното:

Рейтинг	Становище на надзора	Съображения
1	Количеството и съставът на поддържания собствен капитал представляват ниско ниво на риск за жизнеспособността на институцията.	<ul style="list-style-type: none"> • Институцията може в достатъчна степен да спази своите насоки по втори стълб. • Институцията поддържа ниво на собствен капитал, който достатъчно надвишава нейното ОКИ, и се очаква да го поддържа и в бъдеще. • Стрес тестовете не разкриват забележим риск по отношение на въздействието на тежък, но правдоподобен икономически спад в собствения капитал. • Свободният поток на капитали между субектите в групата, когато е приложимо, не е възпрепятстван, или всички субекти разполагат с достатъчно капитал, надвишаващ надзорните изисквания. • Институцията има приемлив и надежден капиталов план, който има потенциал да бъде ефективен, ако е необходимо. • Коефициентът на ливъридж на институцията надвишава в достатъчна степен регулаторния минимум и рискът от прекомерен ливъридж е незабележим/много нисък.
2	Количеството и съставът на поддържания собствен капитал представляват средно ниско ниво на риск за жизнеспособността на институцията.	<ul style="list-style-type: none"> • Институцията среща затруднения да спази своите насоки по втори стълб. Управленските редуциращи действия за справяне с това са оценени като надеждни. • Институцията е близо до нарушаване на някои от нейните капиталови буфери, но все още видимо надвишава своето ОПКИ. • Стрес тестовете разкриват ниско ниво на риск по отношение на въздействието на тежък, но

Рейтинг	Становище на надзора	Съображения
		<p>правдоподобен икономически спад в собствения капитал, но управленските действия за справяне с това изглеждат надеждни.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Свободният поток на капитали между субектите в групата, когато е приложимо, е или може да бъде маргинално възпрепятстван. • Институцията има правдоподобен и надежден капиталов план, който макар и не без риск има потенциал да бъде ефективен, ако е необходимо. • Коефициентът на ливъридж на институцията надвишава всеки регулаторен минимум. Има ниско ниво на риск от прекомерен ливъридж.
3	<p>Количеството и съставът на поддържаения собствен капитал представляват средно високо ниво на риск за жизнеспособността на институцията.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Институцията не спазва своите насоки по втори стълб. Съществуват съмнения относно надеждността на управленските редуциращи действия за справяне с това. • Институцията използва някои от своите капиталови буфери. Има вероятност институцията да наруши своето ОПКИ, ако положението се влоши. • Стрес тестовете разкриват средно ниво на риск по отношение на въздействието на тежък, но правдоподобен икономически спад в собствения капитал. Управленските действия може да не се справят с това надеждно. • Свободният поток на капитали между субектите в групата, когато е приложимо, е възпрепятстван.

Рейтинг	Становище на надзора	Съображения
		<ul style="list-style-type: none"> • Институцията има капиталов план, който е малко вероятно да бъде ефективен. • Коефициентът на ливъридж на институцията надвишава всеки регулаторен минимум, но стрес тестовете разкриват опасения относно въздействието на тежък, но правдоподобен икономически спад в коефициента. Има средно ниво на риск от прекомерен ливъридж.
4	<p>Количеството и съставът на поддържания собствен капитал представляват високо ниво на риск за жизнеспособността на институцията.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Институцията не спазва своите насоки по втори стълб (или умишлено не е установила насоки по втори стълб) и няма да може да направи това в близкото бъдеще. Управленските редуциращи действия за справяне с това са оценени като ненадеждни. • Институцията е близо до нарушаване на своето ОПКИ. • Стрес тестовете показват, че ОПКИ ще бъде нарушено скоро след началото на тежък, но правдоподобен икономически спад. Управленските действия няма да се справят с това надеждно. • Свободният поток на капитали между субектите в групата, когато е приложимо, е възпрепятстван. • Институцията няма капиталов план или има такъв, който е явно неподходящ. • Коефициентът на ливъридж на институцията е близо до нарушаване на някой регулаторен минимум. Има високо ниво на риск от прекомерен ливъридж.

(39). След раздел 7.8 се прибавя следния раздел:

7.9 Съобщаване на пруденциални изисквания

Пример за съобщаване на пруденциални изисквания (вж. също фигура 6):

Считано от ДАТА и докато не бъдат дадени други указания, ИНСТИТУЦИЯТА е длъжна да държи капитал за спазване на общо ПНПО капиталово изискване (ОПКИ), равняващо се на [11 %] от ОРЕ, което трябва да бъде спазвано по всяко време.

От тези [11 %]:

- 8 % (съставляващи най-малко 56 % CET1 и 75 % T1) представляват капиталови изисквания, посочени в член 92 от Регламент (ЕС) № 575/2013;*
- [3 %] представляват допълнителен собствен капитал, надхвърлящ изискванията, посочени в член 92 от Регламент (ЕС) № 575/2013, от които [2 %] (съставляващи най-малко XX % CET1 и YY % T1) са за покриване на неочаквани загуби, установени чрез ПНПО, и [1 %] (съставляващи най-малко XX % CET1 и YY % T1) са за покриване на ДРУГИ [напр. опасения за управлението], установени чрез ПНПО.*

С настоящото се напомня на ИНСТИТУЦИЯТА, че подлежи също на общото капиталово изискване (ОКИ), както е определено в раздел 1.2 от Насоки ЕВА/GL/2014/13, което включва, в допълнение към ПНПО, комбинираното изискването за капиталов буфер, както е определено в точка 6 от член 128 от Директива 2013/36/ЕС, в степенята, в която е законно приложимо.

Към датата на съвместното решение ИНСТИТУЦИЯТА е длъжна да спазва изцяло следните комбинирани изисквания за капиталов буфер в CET1:

- [2.5 %] изискване за предпазен капиталов буфер;*
- [1 %] изискване за антицикличен капиталов буфер (АКБ)*.*

(По отношение на горното съобщение следва да се има предвид, че коефициентите на буферите могат да бъдат променени преди следващото решение относно ПНПО (което може да предполага различен ОКИ междуременно).

ИНСТИТУЦИЯТА също така подлежи на насока по втори стълб (P2G) от [2 %], която е юридически незадължително очакване в допълнение към ОКИ, установено по идиосинкратичен и съобразен с риска начин, за да се обърне внимание на способността на ИНСТИТУЦИЯТА да поддържа приложимите капиталови изисквания (и ефективно системни рискови буфери) в условия на стрес, както показват количествените резултати от надзорните стрес тестове, проведени в съответствие с член 100 от Директива 2013/36/ЕС.

За горепосочения пример капиталовото изискване може да бъде обобщено, както следва:

Общо ПНПО капиталово изискване (ОПКИ), общо капиталово изискване (ОКИ) и насоки по втори стълб (P2G)		
Пруденциални изисквания	Сума	Контекстни изчисления
ОПКИ коефициент	11,0 %	
от които: Коефициент на CET1 капитал	6,2 %	<i>Коефициент Стълб 1 CET1 (4,5 %) плюс коефициент P2R CET1 (56 % от 3 %)</i>
от които: T1 коефициент	8,3 %	<i>Коефициент Стълб 1 T1 (6 %) плюс коефициент P2R T1 (75 % от 3 %)</i>
ОКИ коефициент	14,5 %	
от които: Коефициент на CET1 капитал	9,7 %	<i>Коефициент ОПКИ CET1 (6,2 %) плюс комбиниран буфер (3,5 %)</i>
от които: T1 коефициент	11,8 %	<i>Коефициент ОПКИ T1 (8,3 %) плюс комбиниран буфер (3,5 %)</i>
ОКИ и P2G	16,5 %	
от които: Коефициент на CET1 капитал	11,7 %	<i>Коефициент ОКИ CET1 (9,7 %) плюс P2G (2 %)</i>
от които: T1 коефициент	13,8 %	<i>Коефициент ОКИ T1 (11,8 %) плюс P2G (2 %)</i>

* Това е АКБ, който се изчислява от институцията и е приложен към датата на съвместното решение, като се използват известните коефициенти на АКБ и експозициите на институцията в съответствие с член 140 от Директива 2013/36/ЕС.

(40). В края на параграф 378 от Насоките след думата „рейтинг“ се прибавя следната фраза: „както е обяснено в следващите раздели“.

(41). Параграфи 379 и 380 от Насоките се изтриват.

(42). В параграф 408 от Насоките фразата „Насоките на КЕБНО относно стрес тестовете“ се заменя с „Насоки на ЕБО относно стрес тестовете на институциите“.

(43). В параграф 425 от Насоките думата „риск“ се прибавя преди думата „рейтинг“.

(44). Таблица 9 от Насоките се заменя със следното:

Рейтинг на риска	Становище на надзора	Съображения, свързани с присъщия риск	Съображения за адекватно управление и механизми за контрол
1	Наблюдава се малък риск от съществено пруденциално въздействие върху институцията, като се има предвид нивото на присъщ риск и механизмите за управление и контрол.	<ul style="list-style-type: none"> • Рискът, произтичащ от несъответствия (напр. между падежи, валути и др.), е незабележим/много нисък. • Размерът и съставът на ликвидния буфер е адекватен и подходящ. • Нивото на другите фактори на ликвидния риск (например репутационния риск, неспособността за прехвърляне на вътрешногрупова ликвидност и др.) е несъществено/много ниско. 	<ul style="list-style-type: none"> • Има съответствие между политиката и стратегията на институцията за ликвидния риск и общата ѝ стратегия и склонност за поемане на риск. • Организационната рамка за ликвиден риск е надеждна, с ясни отговорности и ясно разделение на задачите между функциите на поемащите риска и функциите за управление и контрол. • Системите за измерване, наблюдение и отчитане на ликвидния риск са подходящи. • Вътрешните лимити и рамката за контрол на ликвидния риск са надеждни и са в съответствие със стратегията за управление на риска и склонността за поемане на риск на институцията/рисков толеранс.
2	Наблюдава се средно нисък риск от съществено пруденциално въздействие върху институцията, като се има предвид нивото на присъщ риск и управлението и механизмите за контрол.	<ul style="list-style-type: none"> • Несъответствията (напр. между падежи, валути и др.) предполагат от нисък до среден риск. • Рискът от размера и състава на ликвидния буфер е от нисък до среден. • Нивото на другите фактори на ликвидния риск (например репутационния риск, неспособността за прехвърляне на вътрешногрупова ликвидност и др.) е от ниско до средно. 	<ul style="list-style-type: none"> • Има съответствие между политиката и стратегията на институцията за ликвидния риск и общата ѝ стратегия и склонност за поемане на риск. • Организационната рамка за ликвиден риск е надеждна, с ясни отговорности и ясно разделение на задачите между функциите на поемащите риска и функциите за управление и контрол. • Системите за измерване, наблюдение и отчитане на ликвидния риск са подходящи. • Вътрешните лимити и рамката за контрол на ликвидния риск са надеждни и са в съответствие със стратегията за управление на риска и склонността за поемане на риск на институцията/рисков толеранс.
3	Наблюдава се средно висок риск от съществено пруденциално въздействие върху институцията, като се има предвид нивото на присъщ риск и управлението и механизмите за контрол.	<ul style="list-style-type: none"> • Несъответствията (напр. между падежи, валути и др.) предполагат от среден до висок риск. • Рискът от размера и състава на ликвидния буфер е от среден до висок. • Нивото на другите фактори на ликвидния риск (например репутационния риск, неспособността за прехвърляне на вътрешногрупова ликвидност и др.) е от средно до високо. 	<ul style="list-style-type: none"> • Има съответствие между политиката и стратегията на институцията за ликвидния риск и общата ѝ стратегия и склонност за поемане на риск. • Организационната рамка за ликвиден риск е надеждна, с ясни отговорности и ясно разделение на задачите между функциите на поемащите риска и функциите за управление и контрол. • Системите за измерване, наблюдение и отчитане на ликвидния риск са подходящи. • Вътрешните лимити и рамката за контрол на ликвидния риск са надеждни и са в съответствие със стратегията за управление на риска и склонността за поемане на риск на институцията/рисков толеранс.
4	Наблюдава се висок риск от съществено	<ul style="list-style-type: none"> • Несъответствията (напр. между падежи, валути и др.) предполагат висок риск. 	<ul style="list-style-type: none"> • Има съответствие между политиката и стратегията на институцията за ликвидния риск и общата ѝ стратегия и склонност за поемане на риск. • Организационната рамка за ликвиден риск е надеждна, с ясни отговорности и ясно разделение на задачите между функциите на поемащите риска и функциите за управление и контрол. • Системите за измерване, наблюдение и отчитане на ликвидния риск са подходящи. • Вътрешните лимити и рамката за контрол на ликвидния риск са надеждни и са в съответствие със стратегията за управление на риска и склонността за поемане на риск на институцията/рисков толеранс.

Рейтинг на риска	Становище на надзора	Съображения, свързани с присъщия риск	Съображения за адекватно управление и механизми за контрол
	пруденциално въздействие върху институцията, като се има предвид нивото на присъщ риск и управлението и механизмите за контрол.	<ul style="list-style-type: none"> Рискът от размера и състава на ликвидния буфер е висок. Нивото на другите фактори на ликвидния риск (например репутационния риск, неспособността за прехвърляне на вътрешногрупова ликвидност и др.) е високо. 	

(45). Таблица 10 от Насоките се заменя със следното:

Рейтинг на риска	Становище на надзора	Съображения, свързани с присъщия риск	Съображения за адекватно управление и механизми за контрол
1	Наблюдава се нисък риск от съществено пруденциално въздействие върху институцията, като се има предвид нивото на присъщ риск и механизмите за управление и контрол.	<ul style="list-style-type: none"> Рискът, свързан с профила за финансиране на институцията или неговата устойчивост, е несъществен/много нисък. Рискът, свързан със стабилността на финансиране не е съществен. Нивото на другите фактори на риска за финансирането (например репутационен риск, достъп до пазарите за финансиране и др.) е несъществено/много ниско. 	<ul style="list-style-type: none"> Има съответствие между политиката и стратегията на институцията за риска за финансиране и общата ѝ стратегия и склонност за поемане на риск. Организационната рамка за риска за финансиране е надеждна, с ясни отговорности и ясно разделение на задачите между функциите на поемащите риска и функциите за управление и контрол.
2	Наблюдава се средно нисък риск от съществено пруденциално въздействие върху институцията, като се има предвид нивото на присъщ риск и управлението и механизмите за контрол.	<ul style="list-style-type: none"> Рискът, свързан с профила на финансиране на институцията и неговата устойчивост е от нисък до среден. Рискът, свързан със стабилността на финансиране е от нисък до среден. Нивото на другите фактори на риска за финансирането (например репутационен риск, достъп до пазарите за финансиране и др.) е от ниско до средно. 	<ul style="list-style-type: none"> Системите за измерване, наблюдение и отчитане на риска за финансиране са подходящи. Вътрешните лимити и рамката за контрол на риска за финансиране са надеждни и са в съответствие със стратегията за управление на риска и склонността за поемане на риск на институцията/рисков толеранс.
3	Наблюдава се средно висок риск от съществено пруденциално въздействие върху институцията, като	<ul style="list-style-type: none"> Рискът, свързан с профила на финансиране на институцията и неговата устойчивост е от среден до висок. 	

Рейтинг на риска	Становище на надзора	Съображения, свързани с присъщия риск	Съображения за адекватно управление и механизми за контрол
	се има предвид нивото на присъщ риск и управлението и механизмите за контрол.	<ul style="list-style-type: none"> Рискът, свързан със стабилността на финансиране е от среден до висок. Нивото на другите фактори на риска за финансирането (например репутационен риск, достъп до пазарите за финансиране и др.) е от средно до високо. 	
4	Наблюдава се висок риск от съществено пруденциално въздействие върху институцията, като се има предвид нивото на присъщ риск и управлението и механизмите за контрол.	<ul style="list-style-type: none"> Рискът, свързан с профила на финансиране на институцията и неговата устойчивост е висок. Рискът, свързан със стабилността на финансиране е висок. Нивото на другите фактори на риска за финансирането (например репутационен риск, достъп до пазарите за финансиране и др.) е високо. 	

(46). В параграф 454 от Насоките, думата „на жизнеспособността“ се прибавя след думата „рейтинг“.

(47). Таблица 12 от Насоките се заменя със следното:

Рейтинг	Становище на надзора	Съображения
1	Ликвидната позиция и профилът на финансиране на институцията представляват нисък риск за жизнеспособността на институцията.	<ul style="list-style-type: none"> Капацитетът за генериране на ликвидност и ликвидните буфери на институцията са в достатъчна степен над специфичните надзорни количествени изисквания и се очаква да останат така и в бъдеще. Съставът и стабилността на по-дългосрочното финансиране (>1 година) представляват незабележим/много нисък риск по отношение на дейностите и бизнес модел на институцията. Свободният поток на ликвидност между субектите в групата, когато е

Рейтинг	Становище на надзора	Съображения
		<p>приложимо, не е възпрепятстван, или всички субекти имат капацитет за генериране на ликвидност и ликвидни буфери, надвишаващи горните надзорни изисквания.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Институцията има правдоподобен и надежден план за действие при непредвидени обстоятелства, свързани с ликвидността, който има потенциал да бъде ефективен, ако е необходимо.
2	<p>Ликвидната позиция и/или профилът на финансиране на институцията представляват средно нисък риск за жизнеспособността на институцията.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Капацитетът за генериране на ликвидност и ликвидните буфери на институцията надвишават специфичните надзорни количествени изисквания, но съществува риск да не останат така. • Съставът и стабилността на подългосрочното финансиране (>1 година) представляват ниско ниво на риск по отношение на дейностите и бизнес модел на институцията. • Свободният поток на ликвидност между субектите в групата, когато е приложимо, е или може да бъде маргинално възпрепятстван. • Институцията има правдоподобен и надежден план за действие при непредвидени обстоятелства, свързани с ликвидността, който макар и не без риск има потенциал да бъде ефективен, ако е необходимо.
3	<p>Ликвидната позиция и/или профилът на финансиране на институцията представляват средно висок риск за жизнеспособността на институцията.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Капацитетът за генериране на ликвидност и ликвидните буфери на институцията се влошават и/или са под надзорните специални количествени изисквания и съществуват опасения относно

Рейтинг	Становище на надзора	Съображения
		<p>способността на институцията своевременно да възстанови съответствието с тези изисквания.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Съставът и стабилността на подългосрочното финансиране (>1 година) представляват средно ниво на риск по отношение на дейностите и бизнес модел на институцията. • Свободният поток на ликвидност между субектите в групата, когато е приложимо, е възпрепятстван. • Институцията има план за действие при непредвидени обстоятелства, свързани с ликвидността, който е малко вероятно да бъде ефективен.
4	<p>Ликвидната позиция и/или профилът на финансиране на институцията представляват висок риск за жизнеспособността на институцията.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Капацитетът за генериране на ликвидност и ликвидните буфери на институцията се влошават бързо и/или са под надзорните специални количествени изисквания и съществуват сериозни опасения относно способността на институцията своевременно да възстанови съответствието с тези изисквания. • Съставът и стабилността на подългосрочното финансиране (>1 година) представляват високо ниво на риск по отношение на дейностите и бизнес модел на институцията. • Свободният поток на ликвидност между субектите в групата, когато е приложимо, е сериозно възпрепятстван. • Институцията няма план за действие при непредвидени обстоятелства, свързани с ликвидността, или има такъв, който явно е неподходящ.

(48). В параграф 463 от Насоките, думата „на жизнеспособността“ се прибавя след думата „рейтинг“.

(49). Таблица 13 от Насоките се заменя със следното:

Рейтинг	Становище на надзора	Съображения
1	Установените рискове представляват ниско ниво на риск за жизнеспособността на институцията.	<ul style="list-style-type: none"> • Моделът на стопанска дейност и стратегията на институцията не предизвикват загриженост. • Мерките за вътрешно управление и механизмите за контрол в рамките на институцията не предизвикват загриженост. • Рисковете за капитала и ликвидността на институцията представляват незабележим/много нисък риск със значително пруденциално въздействие. • Съставът и количеството поддържан собствен капитал не предизвикват загриженост. • Позицията на ликвидността и профилът на финансиране на институцията не предизвикват загриженост. • Общата способност за възстановяване на институцията не предизвиква загриженост.
2	Установените рискове представляват средно ниско ниво на риск за жизнеспособността на институцията.	<ul style="list-style-type: none"> • Има от ниско до средно ниво на загриженост по отношение на модела на стопанска дейност и стратегията на институцията. • Има от ниско до средно ниво на загриженост по отношение на мерките за вътрешно управление или механизмите за контрол в рамките на институцията. • Има от ниско до средно ниво на риск със значително пруденциално въздействие от рисковете за капитала и ликвидността. • Има от ниско до средно ниво на загриженост по отношение на състава и количеството на поддържания собствен капитал. • Има от ниско до средно ниво на загриженост по отношение на ликвидната позиция и/или профила на финансиране на институцията.

Рейтинг	Становище на надзора	Съображения
		<ul style="list-style-type: none"> Има от ниско до средно ниво на загриженост по отношение на общата способност за възстановяване на институцията.
3	Установените рискове представляват средно високо ниво на риск за жизнеспособността на институцията.	<ul style="list-style-type: none"> Има от средно до високо ниво на загриженост по отношение на модела на стопанска дейност и стратегията на институцията. Има от средно до високо ниво на загриженост по отношение на мерките за вътрешно управление или механизмите за контрол в рамките на институцията. Има от средно до високо ниво на риск със значително пруденциално въздействие от рисковете за капитала и ликвидността. Има от средно до високо ниво на загриженост по отношение на състава и количеството на поддържаения собствен капитал. Има от средно до високо ниво на загриженост по отношение на ликвидната позиция и/или профила на финансиране на институцията. Има от средно до високо ниво на загриженост по отношение на общата способност за възстановяване на институцията.
4	Установените рискове представляват високо ниво на риск за жизнеспособността на институцията.	<ul style="list-style-type: none"> Има високо ниво на загриженост по отношение на модела на стопанска дейност и стратегията на институцията. Има високо ниво на загриженост по отношение на мерките за вътрешно управление или механизмите за контрол в рамките на институцията. Има високо ниво на риск със значително пруденциално въздействие от рисковете за капитала и ликвидността. Има високо ниво на загриженост по отношение на състава и количеството на поддържаения собствен капитал. Има високо ниво на загриженост по отношение на ликвидната позиция и/или

Рейтинг	Становище на надзора	Съображения
		<p>профила на финансиране на институцията.</p> <ul style="list-style-type: none"> Има високо ниво на загриженост по отношение на общата способност за възстановяване на институцията.
F	Институцията се счита за „проблемна или такава, която е вероятно да стане проблемна“.	<ul style="list-style-type: none"> Съществува непосредствен риск за жизнеспособността на институцията. Институцията отговаря на условията за „проблемна или има вероятност да стане проблемна“, посочени в член 32, параграф 4 от Директива 2014/59/ЕС¹³.

(50). Параграф 465 от Насоките се заменя със следното:

„Компетентните органи следва да наложат изисквания за допълнителен собствен капитал и да установят очаквания за собствен капитал, като определят ОПКИ и определят насоки по втори стълб, където е уместно, в съответствие с процеса и критериите, посочени в дял 7“.

(51). Следния подраздел се прибавя след параграф 476 от Насоките:

„Надзорни мерки, основани на резултатите от качествения преглед на стрес тестовите

514. Въз основа на резултатите от качествения преглед на програмите за стрес тестване и ако бъдат открити несъответствия, компетентните органи следва да изискат от институцията:

- да разработи план за коригиращи действия, насочен към подобряване на програмите и практиките за стрес тестване. Ако бъдат открити значителни недостатъци в това как институцията реагира на резултатите от стрес тестовите, или ако управленските действия са сметени за ненадеждни, компетентните органи следва да изискат от институцията да предприеме допълнителни коригиращи действия, включително да представят изисквания за промени в капиталовия план на институцията;
- където е уместно, да проведат конкретни предписани сценарии (или елементи от тях) или да използват конкретни допускания.

515. Освен това компетентните органи могат да приложат други надзорни мерки, както е определено в членове 104 и 105 от Директива 2013/36/ЕС, ако те са по-

¹³ По-конкретно компетентният орган счита, че (1) институцията нарушава или са налице обективни елементи в подкрепа на решението, че в близко бъдеще институцията ще наруши изискванията за продължаване на лиценза по начин, който би оправдал отнемането на лиценза от компетентните органи поради причини, които включват, но не се ограничават до факта, че институцията е понесла или е вероятно да понесе загуби, които ще изчерпят цялото или значително количество от нейния собствен капитал; (2) активите на институцията са или са налице обективни елементи в подкрепа на решението, че в близко бъдеще активите на институцията ще бъдат по-малко от нейните активи; или (3) институцията е или са налице обективни елементи в подкрепа на решението, че в близко бъдеще институцията няма да бъде в състояние да изплаща своите дългове или други задължения, когато станат дължими.

подходящи за справяне с установените несъответствия, както е описано в този раздел.

516. Отбелязва се, че надзорната оценка на резултатите от обраните стрес тестове следва да помогне при оценката на жизнеспособността и устойчивостта на бизнес модела и оценката на сценариите, използвани за целите на ВААК и ВААЛ, както и в плана за възстановяване.
517. Компетентните органи следва също да използват резултатите от обратните стрес тестове, проведени от институциите, за да вземат предвид възможните последици за системата. Когато няколко институции установят сходни сценарии на обратни стрес тестове, които биха изложили тези институции на сериозни уязвимости, такива сценарии следва да бъдат анализирани като предупреждение за евентуални последици за системата. Компетентните органи следва в такива случаи да уведомят съответните определени органи относно естеството на установените стрес сценарии“.

(52). След параграф 499 от Насоките се добавят следните раздели:

10.6 Надзорна реакция при ситуация, в която ОПКИ не е спазено

541. ОПКИ е юридически задължително условие, което институциите трябва да спазват по всяко време, включително в условия на стрес. Ако ОПКИ, зададено в съответствие с настоящите насоки, вече не се спазва, компетентните органи следва да преценят прилагането на допълнителни правомощия за намеса в съответствие с директиви 2013/36/ЕС и 2014/59/ЕС, включително оттегляне на лиценза в съответствие с член 18, буква г) от Директива 2013/36/ЕС, прилагане на мерки за ранна намеса в съответствие с член 27 от Директива 2014/59/ЕС и оздравителни действия в съответствие с директивата. При упражняването на тези правомощия компетентните органи следва да вземат предвид дали мерките са пропорционални на обстоятелствата и на тяхното становище относно как ситуацията вероятно ще се развие.
542. Нарушенията на ОПКИ следва също да бъдат взети предвид при определянето дали институцията е проблемна или има вероятност да стане проблемна в съответствие с член 32, параграф 4, буква а) от Директива 2014/59/ЕС и Насоките на ЕБО за тълкуването на различните обстоятелства, при които за дадена институция се приема, че е проблемна или има вероятност да стане проблемна, тъй като това е едно от условията, при които компетентните органи могат да оттеглят лиценза в съответствие с член 18, буква г) от Директива 2013/36/ЕС.

10.7 Надзорна реакция на ситуация, в която насоките по втори стълб не са спазени

543. Компетентните органи следва да следят дали размера на собствения капитал, очакван съгласно насоките по втори стълб, е установен и се поддържа от институцията във времето.
544. Когато собственият капитал на институцията намалее или има вероятност да намалее под нивото, определено от насоките по втори стълб, компетентният орган следва да очаква от институцията да го уведоми и да подготви преразгледан капиталов план. В своето уведомление институцията следва да обясни какви неблагоприятни обстоятелства имат вероятност да я принудят да направи това и какви действия се предвиждат за евентуално възстановяване на съответствието с насоките по втори стълб като част от засилен надзорен диалог.
545. Най-общо има три ситуации, които следва да бъдат разгледани от компетентните органи, при които институцията би могла да не успее да спази своите насоки по втори стълб.
- а. Когато нивото на собствения капитал спадне под нивото на насоките по втори стълб (но остане над ОКИ) при специфични за институцията или външни обстоятелства, при които рисковете, които насоките по втори стълб е трябвало да обхванат, са се реализирали, институцията може временно да работи под нивото на насоките по втори стълб, ако компетентните органи сметнат нейният преразгледан капиталов план за надежден в съответствие с критериите, определени в раздел 7.7.3. Компетентният орган може също да прецени да коригира нивото на насоките по втори стълб, където е уместно.
  - б. Когато нивото на собственият капитал падне под нивото на насоките по втори стълб (но остане над ОКИ) при специфични за институцията или външни обстоятелства, в резултат на реализирането на рискове, които насоките по втори стълб не е трябвало да обхванат, компетентните органи следва да очакват от институцията да увеличи нивото на собствения си капитал до нивото на насоките по втори стълб в рамките на подходящ времеви срок.
  - в. Когато институцията не спази насоките по втори стълб, не ги внедри в своята рамка за управление на риска или не установи собствен капитал, за да спази насоките по втори стълб, във времеви срокове, определени в съответствие с параграф 397, компетентните органи могат да приложат допълнителните надзорни мерки, както е определено в раздели 10.3 и 10.5. Когато е уместно, компетентните органи могат да решат да преразгледат нивото на изискванията за допълнителен собствен капитал в съответствие с дял 7.
546. Независимо от конкретните надзорни реакции в съответствие с предходния параграф, компетентните органи могат също да обмислят възможността да

приложат капиталовите и допълнителните надзорни мерки, определени в раздели 10.3 и 10.5, когато те са сметнати за подходящи за справяне с причините за спада на собствения капитал под нивото, определено от насоките по втори стълб.

(53). Параграф 503 от Насоките се заменя със:

„Когато макропруденциалната мярка, поради своите проектни специфики, не покрива конкретна институция (както бе обсъдено по-горе), компетентните органи може да обмислят, след като се консултират със съответния специално определен орган, възможността да разширят ефектите на мярката директно към тази институция (напр. като приложат еквивалентни рискови тегла за определени класове експозиции, към които е насочена макропруденциалната мярка)“.

(54). След параграф 518 от Насоките се добавят следните параграфи:

„566. Цялата приложима информация относно определянето на насока по втори стълб (включително нейния размер, състав на собствения капитал за спазването ѝ и надзорна реакция) за институции майка или дъщерни институции от трансгранична група следва да бъде споделена между компетентните органи като част от процеса за съвместно вземане на решения съгласно член 113 от Директива 2013/36/ЕС. По-специално компетентните органи следва да обсъдят подхода за установяване на насоки по втори стълб на индивидуално ниво, където няма данни от надзорни тестове на индивидуално ниво, или, където е уместно, да одобрят прилагането на насоките по втори стълб само на консолидирано ниво.

567. Когато насоките по втори стълб бъдат зададени, съответната информация следва да бъде надлежно отразена в документа за съвместното решение, изготвен в съответствие с член 113 от Директива 2013/36/ЕС и Регламент за изпълнение (ЕС) № 710/2014 на Комисията, и да бъде включена като „информационна позиция“, както при прилагането на други надзорни мерки, които официално са извън обхвата на съвместното решение“.

(55). След параграф 520 от Насоките се добавя нов дял 12, както следва:

Дял 12. Надзорни стрес тестове

12.1 Използване на надзорни стрес тестове от компетентните органи

570. Компетентните органи следва, също и въз основа на член 100 от Директива 2013/36/ЕС, да използват надзорни стрес тестове, за да улеснят ПНПО и по-специално надзорната оценка на неговите ключови елементи, както е описано в дялове 4—9. По-

специално надзорните стрес тестове следва да помагат на компетентните органи, където е уместно, със следното:

- а. Оценката на индивидуалните рискове за капитала на институциите, както е посочено в дял 6, или рисковете за ликвидността и финансирането, както е посочено в дял 8.
- б. Оценката на надеждността на програмите за стрес тестове на институциите, както и уместността, тежестта и достоверността на сценариите за собствените стрес тестове на институциите, използвани за целите на ВААК и ВААЛ. Това може да включва поставяне под въпрос на основните допускания и рискови фактори на институциите.
- в. Оценката на способността на институциите да спазват ОПКИ и ОКИ в контекста на оценката на капиталовата адекватност, както е посочено в раздел 7.7. В зависимост от обхвата и вида на надзорния стрес тест тази оценка може да се ограничава само до някои елементи от ОПКИ, обхванати от проектните особености на надзорните стрес тестове (напр. изисквания за допълнителен собствен капитал за отделни рискови категории, ако стрес тестът обхваща само такива рискови категории).
- г. Определянето на насоки по втори стълб за институциите.
- д. Установяването на възможни уязвимости или слабости в управлението на риска и механизмите за контрол за отделните рискови области на институциите.
- е. Установяване на възможни несъответствия в цялостните системи за управление или механизмите за контрол в рамките на институцията: надзорните стрес тестове следва да бъдат считани от компетентните органи като допълнителен източник на информация за целите на ПНПО оценката на вътрешното управление и механизмите за контрол в рамките на институцията, както е посочено в дял 5. По-специално, ако компетентен орган установи чрез надзорни стрес тестове несъответствия в собствените програми за стрес тестване или на институцията или помощната инфраструктура за данни за риска, те следва да бъдат взети предвид при оценката на цялостната рамка за управление и управление на риска на институцията.
- ж. Определянето на конкретни количествени изисквания за ликвидно покритие в контекста на оценката на адекватността на ликвидността особено когато компетентният орган не е разработил конкретни надзорни сравнителни показатели за изискванията за ликвидно покритие. Определени елементи на надзорните стрес тестове за ликвидността следва, където е уместно, да се използват като входящи данни, когато се задават конкретни изисквания за ликвидно покритие на институциите (напр. сравнителен анализ при неблагоприятни сценарии за нетните парични изходящи потоци и допустимите ликвидни активи през подходящ набор от времеви хоризонти, оценка на стресирана падежна таблица), както е определено в раздел 9.4.

571. Освен това надзорните стрес тестове следва да помагат на компетентните органи да оценят надзорните организационни процедури и да планират надзорни ресурси, като вземат предвид също приложимата информация, по-специално за по-честа и по-задълбочена оценка на определени ОПКИ елементи в случая на институциите извън категория 1, и за целите на определянето на обхвата на Програмата за надзорна проверка, както се изисква от член 99 от Директива 2013/36/ЕС.

572. Компетентните органи следва също, където е уместно, да използват сценариите и резултатите от надзорните стрес тестове като допълнителен източник на информация при оценката на плановете за възстановяване на институциите, по-специално, когато оценяват избора и тежестта на сценариите и допусканията, използвани от институцията. При оценката сценариите за надзорните стрес тестове следва, където е уместно, по-специално където те удовлетворяват условията, определени в Насоките на ЕБО относно набора от сценарии за използване при плановете за възстановяване, да бъдат използвани като отправна точка за оценката на собствените сценарии и допускания на институцията.
573. Компетентните органи следва също, където е уместно, да използват резултатите от надзорните стрес тестове, за да подкрепят анализа, необходим за целите на предоставянето на разрешителни и лицензии, изисквани съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013 или Директива 2013/36/ЕС например във връзка с класифицирането на холдинги, сливания и придобивания и обратно изкупуване на акции.
571. Компетентните органи следва също да използват резултатите от надзорните стрес тестове, където е уместно, за да подкрепят тематичния анализ на потенциалните уязвимости на дадена група от институции със сходни рискови профили.
572. Компетентните органи следва също, където е уместно, да използват надзорни стрес тестове като начин да мотивират институциите да подобрят своите вътрешни стрес тестове и възможностите си за управление на риска: по-специално един надзорен стрес тест с възходящ компонент би могъл да мотивира институциите да разработят допълнително и подобрят своите инструменти за събиране на данни, моделиране на риска и информационни технологии за целите на стрес тестването и управлението на риска.

12.2 Ключови елементи на надзорните стрес тестове

573. При вземането на решение относно ключовите елементи на надзорните стрес тестове компетентните органи следва да вземат предвид, наред с другото, следното:
- а. Обхват по отношение на обхващането на определени рискови фактори или множество рискови фактори, определени отделни портфейли или дейности или сектори/географски райони, всички или няколко портфейла.
  - б. Проектиране по отношение на следното: (1) анализ на чувствителността (еднофакторен или прост мултифакторен), (2) сценариен анализ или (3) обратни стрес тестове. Компетентните органи следва да изберат разработката, която е най-подходяща за избраната цел на стрес теста: анализът на чувствителността спрямо един рисков фактор или няколко рискови фактора следва обикновено да бъде предпочитан, когато се оценява отделен риск за капитала или рискове за ликвидността или финансирането; обикновено следва да се предпочита подхода на сценариен анализ, когато се търси оценка на цялостната капиталова адекватност; а обратните стрес тестове могат, наред с другото, да бъдат сметнати за подходящи за оценка на тежестта на сценариите, използвани от институцията.

- в. Обхват по отношение на обхващане на периметъра на трансгранични групи: за целите на оценката на цялостната капиталова адекватност на групата, компетентните органи следва да гарантират, че всички съответни предприятия в групата се вземат предвид в стрес тестовете.
  - г. Извадка от институциите, обхванати от стрес тестовете: при планирането на надзорни стрес тестове за повече от една институцията компетентните органи следва да вземат предвид подходяща извадка за целите на упражнението, по-специално когато използват стрес тестовете за тематична оценка на определени бизнес линии/моделите или изследвания/оценки на въздействието.
  - д. Подход (низходящ стрес тест, възходящ стрес тест, комбинация от двата, предписване на конкретни „опорни“ сценарии за институциите).
574. При проектирането и провеждането на надзорни стрес тестове за ПНПО цели компетентните органи следва да вземат предвид резултатите от прегледите на качеството на активите (ПКА), където са налични, подходящи и все още не са били внедрени във финансовите становища на институциите. Комбинирани надзорни стрес тестове с ПКА могат да бъдат сметнати за полезни при гарантирането, че балансовите позиции на институциите са обхванати от надзорните стрес тестове и се отчитат точно с подобрени и сравними отправни точки за всички участващи институции.
575. Компетентните органи могат също да обмислят да зададат предварително определени целеви капиталови коефициенти, особено в контекста на стрес тестовете за цялата система (включително стрес тестове на национално ниво) или да зададат общи или идиосинкратични прагове. В такива случаи те трябва да бъдат подходящи и да вземат предвид надзорните цели. Такива цели или прагове следва да се прилагат последователно за институциите в обхвата на надзорните стрес тестове.

12.3 Системи за организация и управление в рамките на компетентните органи

576. Компетентните органи следва да установят ефективни програми за надзорни стрес тестове. Тази програма следва да бъде подкрепена от подходящи системи за организация, управление и ИТ, гарантиращи, че надзорните стрес тестове могат да бъдат провеждани с подходяща честота. Програмата за надзорни стрес тестове следва да спомага за ефективното приложение на програмата за надзорна проверка на отделните институции. Програмата следва също да отразява как компетентните органи вземат решения относно избора на форми на надзорни стрес тестове в тясна връзка с целите на всяко упражнение.
577. Системите за управление, организация и ИТ, подпомагащи програмата за надзорни стрес тестове следва да включват най-малко следното:
- а. Достатъчни човешки и материални ресурси, инфраструктура за данни и информационни технологии за разработване и провеждане на надзорни стрес

- тестове. По-специално програмата за надзорни стрес тестове следва да бъде поддържана от адекватни данни и подходящ методологичен подход, обхващащ всички аспекти, включително сценарии и допускания (напр. образци, насоки, документация), и да гарантира гъвкавост и подходящи нива на качеството и контролните механизми.
- б. Процес за осигуряване на качеството, обхващащ проектирането, разработването и провеждането на стрес тестовете и сравнимостта на резултатите между всички институциите.
- в. Интеграцията на надзорни стрес тестове в други приложими надзорни процеси. Следователно, когато това се изисква и при спазване на всички правни ограничения, организацията следва да подкрепя вътрешното споделяне на информация и използването на всички аспекти на програмата за стрес тестове (напр. както количествените, така и качествените резултати).
578. Като част от системите за управление компетентните органи следва да гарантират, че програмата за надзорни стрес тестове се преглежда редовно, качествено и количествено, за да се гарантира, че е адекватна.
579. Компетентните органи следва да гарантират, че разполагат с въведени процеси и системи за ефективен диалог с институциите относно надзорните стрес тестове и техните резултати. Този диалог следва да отразява планираните цели, да се установи по-специално, но не само, когато надзорните стрес тестове се провеждат за целите на оценката на цялостната капиталова адекватност на институциите, и да бъде организиран в по-общия контекст на ПНПО оценката, както е определено в тези насоки. За целите на такъв диалог, на техническо и управленско ниво, където е уместно, компетентните органи следва да гарантират, че:
- а. на институциите се предоставят адекватни, достатъчно подробни и точни обяснения и насоки относно приложението на методологиите и допусканията, използвани във възходящите стрес тестове;
- б. на институциите се предоставят адекватни, достатъчно подробни и точни инструкции по отношение на помощната информация, която се изисква те да представят на компетентните органи, заедно с резултатите от стрес тестовете;
- в. на институциите се предоставя обяснение, след дискусии, където е уместно, за резултатите от надзорните стрес тестове, които водят до прилагането на надзорни мерки. Това следва да бъде взето предвид от компетентните органи по-специално в контекста на стрес тестове за цялата система, които предизвикват надзорни мерки.
580. Когато прилагат надзорни стрес тестове към трансгранични групи и техните предприятия, компетентните органи следва да обменят информация и, където е практически възможно, да обсъждат по подходящ начин процеса в рамката на колегиумите за надзор. По-специално компетентните органи следва да гарантират, че съответните данни относно методиките, сценариите и основните допускания, както и

резултатите от надзорните стрес тестове, особено тези, насочени към оценка на капиталовата или ликвидната адекватност, са достъпни и се обсъждат.

581. Компетентните органи следва също да установят каква информация относно надзорните стрес тестове и техните резултати може да бъде публично оповестена, като вземат предвид планираните цели на надзорните стрес тестове. Когато вземат решение относно публичното оповестяване на резултатите или методиките на надзорните стрес тестове, компетентните органи следва да вземат предвид своята роля в упражнението и избрания подход (низходящ стрес тест, възходящ стрес тест), както и степента на своя анализ, който да придружава публикуваните резултати.

12.4 Процес и методологически съображения

582. Програмите за надзорни стрес тестове, определени от компетентните органи, следва да гарантират най-малко следното:

- а. При разработването на методики и допускания за използване при надзорните стрес тестове компетентните органи следва да изберат разработката и характеристиките на упражнението, които са най-подходящи за избраната цел, т.е. които са свързани с надзорните (или други) цели, определени от компетентния орган.
- б. Когато провеждат надзорни стрес тестове върху по-широка извадка от институции, компетентните органи могат да обмислят да приемат проекта на надзорни стрес тестове за различни категории институции, както е определено в раздел 2.4, особено ако упражнението е низходящо.
- в. Компетентните органи следва да обмислят подходящите времеви срокове за провеждането на надзорните стрес тестове, включително времевия хоризонт на сценариите и периода, през който се анализират управленските дейности, предложени от институциите в провеждания стрес тест. Във времевите срокове за упражнението следва също да е взет предвид диалогът с институцията, когато е релевантен за определената цел на упражнението, и степента, в която данните, предоставени от участващата институция, ще останат релевантни.
- г. Компетентните органи следва да вземат предвид, където е уместно за определената цел на упражнението, всички известни бъдещи нормативни промени, засягащи институциите в обхвата и времевия хоризонт на упражнението.

583. В случая на стрес тест със сценариен анализ компетентните органи следва да преценят дали да проведат единичен сценарий, който да се приложи за всички институции, включени в обхвата на упражнението, или да разработят конкретни за институцията сценарии за отделните институции (последният вариант следва да се разглежда като освобождаване на институциите от отговорността да разработват собствени сценарии за целите на ВААК и ВААЛ стрес тестовете) или комбинация от двете. Компетентните органи следва да вземат предвид възможността за прехвърляне на капиталови и ликвидни

ресурси при условия на стрес и всички възможни пречки, включително правни и операционни пречки, които могат да съществуват.

584. Освен това следните аспекти следва да бъдат взети предвид при разработването на методики за надзорни стрес тестове:

- а. За целите на оценката на капиталовата адекватност компетентните органи следва да вземат предвид въздействието на стрес теста върху печалбите и загубите, баланса, размера на рисковата експозиция и коефициента на ливъридж на институцията и да анализират въздействието на стрес теста върху капиталовите коефициенти на институциите в обхвата на упражнението.
- б. За целите на възходящите стрес тестове компетентните органи следва да вземат предвид степента, в която те предписват методики за моделиране на баланса и печалбите и загубите на институциите. Индикативно балансите на институциите могат да бъдат приети като статични, което да позволи на компетентните органи да оценят текущите рискове във времето. От друга страна може да бъде допуснато те да бъдат динамични, което да позволи например по-дългосрочен поглед относно това как бизнес плановете на институциите биха могли да се развият при стрес сценарий или как размерът на кредитите би се развил във времето. За по-добра съпоставимост компетентните органи могат да обмислят да предпочетат подхода на статичния баланс. От друга страна за по-добра обратна връзка относно обмисляните или планираните реакции на институциите, когато са изправени пред стрес и шокове, подходът на динамичния баланс може да бъде предпочетен.
- в. Компетентните органи следва да вземат предвид как да отчетат системната обратна връзка или вторичните ефекти при стрес тестовете, където е уместно, като съобразят ограниченията при предоставянето на предварителни допускания в случая на възходящите стрес тестове.
- г. За целите на възходящите надзорни стрес тестове компетентните органи следва да се стремят да оценят въздействието от такива упражнения последователно и справедливо за всички институции в обхвата на надзорните стрес тестове, като уважават равните условия. Компетентните органи следва също да вземат предвид степента, в която резултатите от стрес тестовете отразяват разликите в изборите и преценките при моделирането между институциите, а не истинските разлики в риска, на който са били изложени.

585. Компетентните органи следва също да се стремят да оценят риска, свързан с модела, за всички проведени стрес тестове и да имат достъп до различни видове информация за сравнение. Препоръчва се да има, където е уместно, няколко перспективи/сравнителни показатели. Важно е да се отбележи, че всички модели са несъвършени и ясно да се установят известните и потенциалните слабости. Разбирането на тези ограничения и слабости в моделите за стрес тестове на отделните институции може да обоснове процеса на надзорните стрес тестове и да намали потенциалните проблеми, произтичащи от риска, свързан с модела.

(56). Параграф 522 се изменя, както следва:

„Компетентните органи следва да приложат тези насоки, като ги включат в своите надзорни процеси и процедури до 1 януари 2016 г.¹⁴“

(57). Приложения 2 — 4 се изтриват.

(58). Следните приложения се добавят към Насоките:

Приложение 2. Ключови особености и разлики между P2R и P2G

	P2R	P2G
Естество	Изискване над първи стълб и под комбинираното изискване за капиталов буфер, определени в съответствие с член 104 от ДКИ.	Очакване над комбинираното изискване за капиталов буфер
Обхват	(1) Риск от неочаквани загуби за период от 12 месеца, който не е покрит от минимални изисквания; (2) риск от очаквани загуби за период от 12 месеца, недостатъчни покрити от провизии; (3) риск от подценяване на риск, поради недостатъци на модела; (4) риск, произтичащ от управленски слабости ¹⁵	Количествени резултати от съответните стрес тестове (други потенциално области, които да бъдат допълнително проучени)
Определяне	Изчисление на базата на ВААК като начална точка, когато е оценен като надежден, подкрепено от например надзорен сравнителен показател, приложен във връзка с ВААК изчислението, надзорно становище и т.н. ¹⁶	Изчисление на базата на максималното въздействие на неблагоприятен сценарии върху СЕТ1 коефициента, коригиран например за надеждни редуциращи действия и други фактори и коригиран срещу собствения капитал, държан за спазване на КБ, и в изключителни случаи АКБ, ако покрива същия риск, който е приет за стрес теста.

¹⁴ Преразгледаните Насоки за ПНПО се прилагат от 1 януари 2019 г.

¹⁵ Вж. параграф 348.

¹⁶ Вж. параграф 349.

	<u>P2R</u>	<u>P2G</u>
Качество на капитала	Нормативно допустим собствен капитал с поне същия състав като първи стълб	Само CET1
Приложимост на ограниченията за разпределенията съгласно член 141 от Директива 2013/36/ЕС	Да	Не
Съобщаване на институциите	Част от ОПКИ коефициента, определен във връзка с всички коефициенти по първи стълб (общ собствен капитал, T1, CET1)	Като отделен коефициент, който не е част от ОПКИ или ОКИ, обясняващ как въздейства на всички капиталови коефициенти (T1 и общ собствен капитал)
Спазване на изискванията	Изисквания, които трябва да бъдат спазвани по всяко време, включително при условия на стрес	От институциите се очаква да внедрят насоките по втори стълб в своето капиталово планиране, управление на риска и план за възстановяване и да работят над P2G
Надзорен отговор на нарушения	Всички надзорни мерки могат да бъдат приложени; нарушението е потенциално условие за оттегляне на лиценз; институцията, която е в нарушение, се счита за проблемна има вероятност да стане проблемна за целите на оздравяването	Няма автоматична връзка между нивото на собствения капитал, което пада под P2G, и конкретните надзорни мерки, но то може да предизвика усилен надзорен диалог и сътрудничество с институцията, тъй като е необходимо да бъде представен надежден капиталов план

Приложение 3. Общ преглед на актуализациите на Насоките относно ПНПО за 2017 г.

Актуализации/промени на Насоките относно ПНПО за 2017 г.	Засегнати раздели в Насоките
Насоки относно капитала по втори стълб	<p>Дял 1.2 „Определения“ Дял 7.1 „Общи съображения“ Дял 7.7.1 „Използване на насоките по втори стълб, за да се обърне внимание на резултатите от стрес тестовите“ Дял 7.8 „Обобщение на констатациите и рейтингите“ (включително таблица 8) Дял 7.9 „Съобщаване на пруденциални изисквания“ Дял 10.3 „Прилагане на капиталови мерки“ Дял 10.7 „Надзорна реакция при ситуация, в която ОПКИ не е спазено“ Дял 11.2 „ПНПО капиталова оценка и пруденциални изисквания, специфични за институцията“ Приложение 2 „Ключови особености и разлики между P2R и P2G“</p>
Надзорни стрес тестове	<p>Дял 1.1 „Предмет“ Дял 1.2 „Определения“ Дял 12 „Надзорни стрес тестове“ Дял 13 „Заклучителни разпоредби и прилагане“</p>
Надзорна оценка на стрес тестовите на институциите	<p>Дял 5.6.3 „Оценка на стрес тестовите на институциите“ Дял 10.5 „Прилагане на надзорни мерки“</p>
Равняване на надзорната оценка на ЛРПДИТП към прегледа на Насоките на ЕБО относно ЛРПДИТП	<p>Дял 6.5 „Оценка на лихвения риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл“</p>
Рамка за определяне на рейтинга	<p>Дял 1.2 „Определения“ Дял 2.2 „Определяне на рейтинг в ПНПО“ Дял 4.1, дял 5.5.1, дял 6.2.4, дял 6.3.4, дял 6.4.5, дял 6.5.4, дял 7.8, дял 8.5, дял 9.6 — „Обобщение на констатациите и рейтингите“ Дял 6.1, дял 8.1 - „Общи съображения“ Дял 10.2 „Обща ПНПО оценка“ (включително таблица 13)</p>
Изразяване на ОПКИ и ОКИ и съобщаване на надзорните капиталови очаквания на институциите	<p>Дял 7.5 „Изравняване на изискванията за собствен капитал“</p>

	Дял 7.9 „Съобщаване на пруденциални изисквания“
Други	Общи пояснения са прибавени към раздел „Контекст и обяснение“ Дял 10.6 „Надзорна реакция при ситуация, в която ОПКИ не е спазено,, (нов раздел)

* Имайте предвид, че в актуализираната версия номерацията на някои раздели е променена. Заглавията, представени в тази таблица, се отнасят до новата номерация в актуализираната версия на насоките. Някои раздели са новосъздадени.

(59). Компетентните органи следва да приложат горните изменения към Насоките, като ги включат в своите надзорни процеси и процедури до 1 януари 2019 г.